Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 150 (2451). ШАНБА 29 ИЮНЬ, 1974 й

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади. Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

◆ Янги Совет-Америка битимлари имзолангани-дан сўнг 28 июнда куннинг иккинчи ярмида Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ва СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан Америка Қўшма Штатлари Президенти Ричард Никсон ва АҚШ давлат секретари Г. Киссинжер ўртасида музокаралар давом эттирилди. Жумладан, СССР ва АҚШнинг ракетага қарши мудофаа системаларини чеклаш бўйича қўшимча тадбирлар тўғрисидаги масалалар муҳокама қилинди.

◆ СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Яман Араб Республикаси Бош министри Мохсин Ал-Айнийга табрик телеграммаси йўллаб, уни ЯАР ҳукумати бошлиғи лавозимига тайинланганлиги муносабати билан самимий табриклади. Яман Араб Республикасининг Бош министри жавоб телеграммасида табрик ва яхши истаклар учун самимий миннатдорчилик изҳор қилди.

◆ 1974 йил 27 июнда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос—663» учирилди.

ЮБИЛЕЙ КОМИССИЯСИНИНГ МАЖЛИСИ

28 июнда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов раислигида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига тайёргарлик кўриш ҳамда уни ўтказиш юбилей комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди.

Республикада юбилей шарафига социалистик мусобақа тобора кенг авж олаётганлиги мажлисда таъкидлаб ўтилди. Заводлар ва фабрикалар, қурилиш, транспорт ва алоқа корхоналарининг коллективлари, колхозлар ва совхозлар юксак социалистик мажбуриятларни тўла ва ошириб бажариш учун янги-янги резервларни қидириб топиб ишга солмоқдалар. Юбилей объектлари қурилишининг қандай бораётганлиги билан боғлиқ масалалар қараб чиқилди.

Мажлисда Тошкентда В. И. Ленинга ўрнатилаётган ҳайкални барпо этишни тезлаштириш, идеология муассасалари, министрликлар ва идораларни юбилейга ҳар томонлама тайёрлаш зарурлигига алоҳида эътибор берилди.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ МАКТАБИНИ НАВБАТДАГИ БИТИРИБ ЧИҚУВЧИЛАР

Ўзбекистон, Тожикистон, Қирғизистон ва Туркманистон партия ташкилотлари ўқишга юборган 147 киши Тошкент олий партия мактабини битириб чиқиб, олий партиявий-сиёсий маълумот тўғрисидаги дипломларни олдилар.

Мактабнинг навбатдаги битириб чиқишга бағишланиб, 28 июнь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида ўтказилган тантанали йиғилишга тингловчилар билан бирга республика пойтахти партия органларининг, жамоатчилигининг вакиллари ҳам келишди.

Йиғилишни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов очди.

Тошкент олий партия мактабининг директори, тарих фанлари доктори М. Ғ. Ваҳобов ўз нутқида таълим жараёни такомиллаштирилганлиги тўғрисида гапириб берди, бу йил мактабни битириб чиқувчиларнинг салкам ўттиз проценти имтиёзли диплом олганлигини айтди.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади. У битириб чиқувчиларни мактабни муваффақиятли тамомлаганликлари билан табриклади, уларга меҳнатда янги муваффақиятлар тилади.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Р. Қурбонов, О. У. Салимов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолигига кандидат Г. М. Орлов қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

ТИНЧЛИК ВА ҲАМКОРЛИК ЙЎЛИДА

Л. И. БРЕЖНЕВ Р. НИКСОН БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев 27 июнда Кремлда АҚШ Президенти Р. Никсон билан Совет—Америка муносабатларининг баъзи масалалари юзасидан суҳбатлашди.

Ҳар иккала томон Москвада ўтказиладиган музокаралар 1972 ва 1973 йилларда олий даражада ўтказилган Совет—Америка учрашувларининг натижаси бўлган ижобий ўзгаришларни мустаҳкамлашга кўмаклашади ҳамда Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатлар ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантиришга ва шу тариқа ялпи тинчликни мустаҳкамлашга янги ҳисса қўшади, деб ишонч билдирди.

(ТАСС).

Суратда: КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан Америка Қўшма Штатлари Президенти Р. Никсон ўртасидаги суҳбат пайти. М. Мусаэльян ва В. Соболев фотоси. (ТАСС).

СОВЕТ-АМЕРИКА МУЗОКАРАЛАРИ

28 июнь куни Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан Америка Қўшма Штатлари Президенти Ричард Никсон ва АҚШ давлат секретари Г. Киссинжер ўртасида музокаралар бошланди.

Совет-Америка муносабатларига доир кўпгина масалалар муҳокама қилинди. Ҳар икки томон Совет Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари ўртасида тузилган битимлар бажарилаётганлигини, бунинг натижасида ҳар икки мамлакат ўртасидаги муносабатлар тинчлик манфаатларига мос бўлиб тушаётганлигини таъкидлаб ўтдилар. Бу эса ўз навбатида ана шу муносабатларни янада ривожлантириш ва кучайтириш учун қўшимча имкониятлар яратиб бермоқда.

СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларни қайта қуриш давом эттирилаётганлиги ҳар икки мамлакат халқларининг туб манфаатларига мос бўлибгина қолмай шу билан бирга халқаро кескинликни юмшатиш жараёнининг муҳим элементи эканлигини ҳар икки томон таъкидлаб ўтди.

Амалий ва конструктив вазиятда ўтган мусокараларда:

Совет томонидан — СССРнинг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добринин, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, СССР Ташқи ишлар министрлиги коллегиясининг аъзоси Г. М. Корниенко;

Америка томонидан — АҚШнинг СССРдаги элчиси У. Д. Стессел, Президентнинг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчисининг ўринбосари Б. Скаукрофт, Президентнинг ёрдамчиси ва матбуот секретари Р. Зиглер, АҚШ давлат департаментининг маслаҳатчиси Х. Сонненфельдт иштирок этмоқдалар. (ТАСС).

ГУЛЧАМБАР ҚЎЙИЛДИ

Америка Қўшма Штатларининг Президенти Ричард М. Никсон 28 июнда Кремль девори ёнидаги Номаълум солдат қабрига гулчамбар қўйди. У немис-фашист босқинчиларига қарши курашда ҳалок бўлган совет жангчиларининг хотирасини бир дақиқа сукут сақлаб ҳурмат билан эсга олди.

Президентга ҳамроҳ бўлиб келган Американинг давлат арбоблари у билан бирга бўлдилар.

Совет томонидан СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, Совет Иттифоқининг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добринин, Москва ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони генерал-полковник В. Л. Говоров ва Москванинг ҳарбий коменданти генерал-майор В. Д. Серих бўлдилар.

(ТАСС).

СОВЕТ—АМЕРИКА ҲУЖЖАТЛАРИ ИМЗОЛАНДИ

28 июнь куни Кремлда Совет — Америка битимларини имзолаш маросими бўлди.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари ўртасида энергетика соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги битим имзоланди.

Уни Совет Иттифоқи номидан — СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, Америка Қўшма Штатлари номидан — АҚШ Президенти Р. Никсон имзоладилар;

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари ўртасида уй-жой қурилиши ва қурилишнинг бошқа турлари соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги битим имзоланди.

Уни Совет Иттифоқи номидан — СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, Қўшма Штатлар номидан — АҚШ Президенти Р. Никсон имзоладилар;

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари ўртасида сунъий юракни илмий тадқиқ этиш ва ишлаб чиқиш соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги битим имзоланди.

Уни Совет Иттифоқи номидан — СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, Қўшма Штатлар номидан — АҚШ Давлат секретари Г. Киссинжер имзоладилар.

Битимларни имзолаш вақтида Л. И. Брежнев, А. П. Кириленко, Ф. Д. Кулаков, А. Я. Пельше, А. Н. Шелепин, Б. Н. Пономарев, Д. Ф. Устинов ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари М. А. Яснов, Г. С. Дзоценидзе, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари И. В. Архипов, Н. К. Байбаков, В. А. Кириллин, И. Т. Новиков, Л. В. Смирнов, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе, СССРнинг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добринин, СССР Фанлар академиясининг президенти М. В. Келдиш, СССР министрлари, СССР Давлат комитетларининг раислари, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Америка томонидан АҚШ Президентига ҳамроҳ бўлиб келган Америка давлат арбоблари ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

Тантанали вазиятда

В. И. Ленин номидаги электрон техника заводининг яна 80 нафар ишчи-хизматчиси олий сиёсий маълумот олди. Улар марксизм-ленинизм университетининг заводдаги филиалини муваффақиятли тугаллашди.

Кеча Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари В. В. Барабаш тантанали вазиятда уларга университетни битирганликлари тўғрисидаги дипломларни топширди. Битирувчилардан 35 киши, шу жумладан участка бошлиқлари А. П. Костриков, Р. Е. Эпштейн, катта инженер Э. А. Обухова, инженер Т. У. Хуснутдинова университетни аъло баҳолар билан тугаллашди.

Шундай қилиб, заводда марксизм-ленинизм университетининг филиалини битирганлар сони 187 кишига етди. Корхона партия комитети заводнинг барча ходимлари қисқа вақт ичида олий сиёсий маълумот эгаси бўлишлари учун ҳаракат қилмоқда.

Тошкент — мамлакатга

ҚАРДОШЛАР БУЮРТМАСИ

Охунбобоев номли бош кийимлар фабрикаси азаматлари тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йили ярим йиллик планини 15 июнда бажариб, ой охиригача яна 250 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилдилар. Беш ярим ой мобайнида корхона давлатга икки миллион 820 минг сўмлик маҳсулот етказиб берди. Бугунги кунда фабрикада тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йили планини муддатидан илгари бажарган илғорлар кўплаб топилади.

15 июнда ана шулар сафига яна 18 пешқадам қўшилди. Улар йиллик планни беш ярим ойда бажариб, бугунги кунда келаси йил учун маҳсулот ишлаб чиқаришмоқда. Б. Файзуллаева, К. Зицерман, Ҳ. Исмоилова, М. Давишова, М. Рустамова ва З. Абдуллаевалар корхонанинг ана шундай илғорларидан. Фабрикада ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар фақат республикамиз областларигагина эмас, балки РСФСРдаги Владимир, Киров областларига, Брянск ва Читага юборилмоқда.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

«Таштрансагентство» маиший хизмат кўрсатиш коллективи ўзининг хизмати билан аҳолининг оғирини енгил қилмоқда. Бу идорага қарашли юзлаб машиналар Тошкент шаҳрининг йирик магазинлари олдида, колхоз бозорларида ва областнинг район марказларида аҳолига хизмат кўрсатмоқда.

Бугун

АГЕНТЛИК КОЛЛЕКТИВИ БЕЛГИЛОВЧИ ЙИЛНИНГ ЯРИМ ЙИЛЛИК ТОПШИРИҚЛАРИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРГАН ЛИГИ ҲАҚИДА ҒАЛАБА РАПОРТИ БЕРДИ.

Кейинги пайтларда агентликнинг иш доираси ва ҳажми кенгайиб бормоқда. Шу ҳақда агентлик бошлиғининг ўринбосари А. Семёнов ҳикоя қилади.

— Ҳозир Чирчиқ, Ангрен, Олмалиқ, Янгийўл шаҳарларида филиалларимиз ишлаб турибди. Бундан ташқари бир қатор район марказларида ва колхоз-совхозларнинг посёлкаларида янги пунктлар ташкил этиш ишларини бошлаб юбордик. Пишиқчилик бошланиши муносабати билан миришкор деҳқонларга яқиндан ёрдам бериш мақсадида Бекобод райони марказида, Пискент районининг 1-пахтачилик совхозида, Тельман номли совхозда, Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», «Правда» колхозларида, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозида, Оҳангарон районидаги «Оҳангарон» совхозларида, Янгийўл районидаги Усмон Юсупов номли комбинатда, Ҳ. Турсунқулов номли колхозда ана шундай пунктлар ташкил қилинмоқда. Бу пунктлар келаси ойда ишга тушади.

БАЛКОН УЙ ТАБАССУМИ БЎЛСИН!

Бир группа ишлаб чиқариш илғорлари, меҳнат ветеранларининг барча ҳамшаҳарларимизга қилган мурожаати «Тошкент оқшоми» газетасининг 19 июнь сонида ана шундай сарлавҳа остида босилган эди. Бу очиқ хатда улар шаҳримиз балконларини уй табассумига айлантиришга, шунингдек, «Кимнинг балкони яхши?» шиори остида конкурс ўтказишга даъват этишган эди. Конкурсни ташкил этиш шаҳар уй-жой бошқармаси, ободонлаштириш Бош бошқармаси ва шаҳар табиатни қўриқлаш жамиятига таклиф этилганди.

Бугун биз очиқ хат юзасидан келган дастлабки мактубларни диққатингизга ҳавола этамиз.

МУҲИМ ВА КЕРАКЛИ ИШ

Ишлаб чиқариш илғорлари ва меҳнат ветеранлари ажойиб ғояни ўртага ташладилар. Биз, шаҳар ижроия комитети ички ишлар бўлими ҳарбийлаштирилган ўт ўчириш бўлими ходимлари бу ташаббусни қизғин қўллаб-қувватлаймиз. Чунки доимо қараб туриладиган, обод ва кўркам балконлар фақатгина ташқи безак бўлиб қолмайди. Бундай балконларда ёнғин чиқиш хавфи камаяди. Хизмат вазифамиз бўйича биз шуни яхши биламизки, ифлос ҳолда сақланувчи, турли лаш-лушлар ташланган балконлар ёнғин чиқишига олиб келади. Ярим йиллик якунлар шуни кўрсатдики, балконлар ифлос ҳолда сақлангани учун шаҳарда 15 марта ёнғин чиққан.

Қуруқ сўз қулоққа ёқмас дейдилар—фактларга мурожаат қилайлик. Октябрь районидаги Марказ — 13 кварталида 3-уйнинг 38-хонасида яшовчи гражданка Эльметова айвонни эски мебель, фанер, тахта сақланадиган омборга айлантирган. Унинг боласи ўт билан ўйнаши оқибатида 16 январь куни балкондаги эски диванга ўт тушиб кетди. Фақат ўт ўчирувчиларнинг зудлик билан кўрган чоралари туфайлигина ўт ўчирилди.

Шу кварталдаги 21-уйнинг 41-хонаси балконига ҳам 18 март куни ўт тушиб кетди. Гражданин Муталовнинг болалари гугурт билан ўйнагани оқибатида шундай ҳодиса рўй берган. Чилонзор районида жойлашган тўққизинчи кварталдаги 40 «А» уйнинг 44-хонасида яшовчи Т. Алиевнинг балкони ифлослигидан 25 март куни ёнғин чиққан.

Балконларни уй табассумига айлантириш — муҳим ва керак ишдир. Шунинг учун ҳам очиқ хат муаллифлари уйлар, кўчалар, кварталлар қиёфаси ҳақида қайғуриш— бизнинг умумий ишимиздир, бу муҳим ишнинг майда-чуйдаси йўқ ва бўлиши мумкин ҳам эмас, деганларида мутлақо ҳақ эдилар.

Биз «Кимнинг балкони яхши?» шиори остида конкурс ўтказилишини ҳам қўллаб қувватлаймиз. Бу конкурс қанча тез ўтказилса шаҳримиз шунча обод ва гўзал бўлади.

М. ИВАНОВ,
Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармаси ҳарбийлаштирилган ўт ўчириш бўлими ёнғин назорати бўлимининг бошлиғи.

Конкурсда иштирок этамиз

ЖЭКимиз ходимлари ишлаб чиқариш илғорлари ва меҳнат ветеранларининг барча тошкентликларга очиқ хатини диққат билан ўқиб чиқишди. Биз балконларни уйларнинг безагига айлантириш ҳақидаги фикрни қўллаб-қувватлаймиз, «Кимнинг балкони чиройли?» шаҳар конкурсида бажонидил иштирок этамиз.

Бизда уйларнинг балконларини тартибга келтириш учун талайгина ишлар қилинди. Аҳолини Тошкент шаҳар Совети сессиясининг шу масала тўғрисидаги қарори билан таништириб чиқдиқ, уй комитетларининг йиғилишларини ўтказдик. Ана шу йиғилишларда балконларнинг ташқи кўринишини қандай қилиб яхшилаш йўллари муҳокама қилинди. Бир овоздан энг яхши йўли-уларни кўкаламзорлаштириш деган қарорга келдик. Бунинг учун ЖЭК ҳисобидан ёввойи ток кўчатлари, махсус гул туваклар сотиб олинди. Уларни биз Ленин кўчасидаги 73 ва 75, Кафанов кўчасидаги 5-уйларнинг хонадонларига тарқатдик.

Микрорайонимизда саранжом-саришта дид ва нафосат билан ясатилган балконлар жуда кўп. Жумладан, Ленин кўчасидаги 73-уйнинг 120-квартираси балкони кўзни қувонтиради. Бу квартирада З. Калинина истиқомат қилади. Бу меҳнатсевар аёл қисқа вақт ичида бутун бошлиқ боғ яратган. Мана энди бу боғ уйнинг ўзигагина эмас, ўткинчиларга ҳам роҳат бахш этмоқда. Ленин кўчасидаги 75-уйнинг 15-квартираси балкони ҳам шундай чиройли. Квартирада М. Коган яшайди. Кафанов кўчасидаги 5-уй 76-квартирада яшайдиган В. Мамажонов ҳам балконини гулдек ясатиб қўйган. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Афсуски, Тошкент шаҳар Совети сессиясининг қарорини ҳамма хонадонлар бажаряпти деб бўлмайди. Тарқатилган кўчатлар нобуд қилинган, қутилардан турли нарсаларни сақлаш учун фойдаланилган ҳоллар ҳам бўлган. Ленин кўчасининг 75-уй 1-квартирасида яшайдиган А. Вайсман, Кафанов кўчасидаги 5-уйнинг 57-квартирасида яшайдиган Л. Амирхонян бу ҳақда бир неча марта огоҳлантирилган эди. Амирхонян бунинг устига рухсатсиз балконига темир панжара ўрнатиб олди. Ленин кўчасидаги 73-уйнинг 60-квартирасида яшайдиган Г. Ёқубов эса ундан ҳам ошиб тушди. У балконни безаб турган темир соябонни ўзбошимчалик билан олиб ташлаб, дераза ромларини ўрнатган. Соябонларни қайта ўрнатиш ҳақидаги талабларимизни у бир неча марта рад этди. Натижада район ижроия комитетининг маъмурий комиссиясига мурожаат қилишга тўғри келди. Шундай оилаларга очиқ хатдаги қуйидаги жумлани эслатиб ўтиш ўринли бўлса керак. «Ҳамшаҳарларимизнинг манфаатлари билан ҳисоблашишни истамаётган, шаҳар Советининг қарорини қўпол равишда бузаётган кишиларга қаттиқ чоралар кўриш керак», дейилади унда.

Ҳа, квартира эгаларининг балкон учун жавобгарлигини ошириш зарурати пишиб етилганга ўхшайди. Тошкент уйлари энг саришта, энг чиройли уйлар бўлиши керак. Уйлаймизки, бунда «Кимнинг балкони чиройли?» конкурси катта роль ўйнайди.

Ф. РАМАКАЕВ,
Ленин районидаги 16-ЖЭК бош инженери.

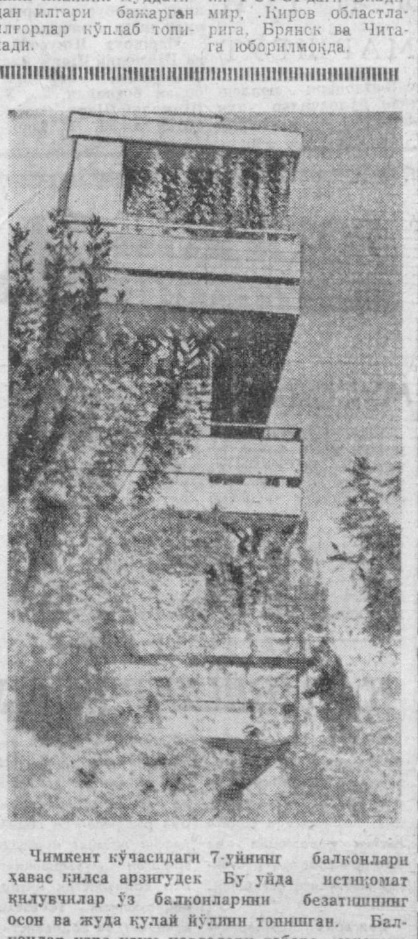

Чимкент кўчасидаги 7-уйнинг балконлари ҳавас қилса арзигудек Бу уйда истиқомат қилувчилар ўз балконларини безатишнинг осон ва жуда қулай йўлини топишган. Балконлар узра узум новдалари тобора юқорига бўй чўзиб бормоқда. Узум новдалари уйларга чирой бағишлаш билан бирга, соя-салқин ташлаб туради.

В. Арсентьев фотоси.

БУНЁДКОРЛАР АНЖУМАНИ

Кеча

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети биносига республика қурилиш ташкилотларининг инженер-техник ходимлари тўпланишди. Бу ерда «Шаҳар ва қишлоқлардаги турар жой ва граждан қурилишининг сифати»га бағишланган анжуман бўлди.

Анжуманни Ўзбекистон ССР Давлат қурилиш комитети раиси А. Шахов очди. Шундан сўнг, республика қурилиш ва қишлоқ қурилиши министрликларининг министр ўринбосари «Главташкентстрой»нинг шунингдек, бошқа қурилиш ташкилотларининг бош инженерлари сўзга чиқиб, қурилишнинг сифатини янада яхшилаш ҳақида ўз фикр ва мулоҳазаларини баён этишди.

• Коммунистлар—ишлаб чиқаришда

ФИДОИЙ

У киши билан дам олиш куни «Ғалаба» боғининг хушманзара, соя—салқин бағрида учрашиб қолдик. Учрашувимиз ҳам тасодифан, ҳам кўнгилли бўлди. Баъзан шундай бўлади: бирор одам билан тасодифан учрашиб қоласанда, ҳамсуҳбат бўласан. Кейин гап билан гап уланиб, диллар ҳам мос тушиб, эски қадрдонлардек бўласан — қоласан.

Ўтиб бораётиб, қуюқ дарахтлар орасига қўйилган ўриндиқлардан бирида ўтириб, зўр иштиёқ билан газета ўқиётган нуроний бир одамга нигоҳим тушди-да, бамайлихотир ўтиб кетолмадим. У кишининг ёнидаги бўш жойга ўтирдим. Мен ҳам қўлимдаги газеталардан бирини аста кўздан кечира бошладим. Орадан 5—6 минутлар чамаси вақт ўтди.

— Бир нарсага ҳайронман, — деди у кўз ойнагини аста қўлига олиб менга қараркан. — Бирор ерда ишламай, чайқовчилик билан шуғулланувчи баъзи шахсларнинг инсофу виждонлари бормикан? Мана, чайқовчилик қилиб қўлга тушибди, суд бўлибди, кесилибди. Одамийлик, обрў— эътибор қаерда қолди? Маҳалла—кўй, таниш-билишларнинг кўзига қандай қарайди?

Отахон чин гапни айтаётган эди.

— Менимча, ишнинг шу даражага бориб етишига шу одамларнинг атроф — яқинидагилар ҳам айбли. Вақтида огоҳлантириб, таъсир ўтказилса, чайқовчи ҳам «текин томоқ»лар ҳам ҳаддидан ошмайди», — дедим.

Ота бу фикрни маъқуллади.

— Кечирасиз, отахон, бир кўрган— таниш, икки кўрган — билиш деганларидек, сиздек кишилар билан танишиб, ҳамсуҳбат бўлиш ҳам жуда кўнгилли...

— Хўш, масалан, ўзингни танит, демоқчисизда, шундайми?

Мен бошим билан тасдиқ ишорасини билдирдим.

— Чинни заводида ишлайман. Оила аъзоларим ҳам меҳнат кишилари бўлганликларидан, қаерда мўмайгина пул топиш, енгил-елпи ҳаёт кечириш пайида бўлувчиларни учратсам ва ё ўшалар ҳақида бирор хабар эшитсам — ҳам ранжийман, ҳам нафратланаман. Энг беодоб, беор, деб ана шуларни биламан...

Отахон тўлиб —тошиб гапирар ва унинг ҳар бир гапидан тинч-фаровон ҳаётдан миннатдорлик, розилик ҳисси борлиги сезилиб турарди.

— Ҳозир пенсияда бўлсангиз керак? — сўрадим отадан.

— Ҳа, пенсияга чиққанимга анча вақт бўлди. Уйда бекор ўтиришга сабр чидамади! Қадрдон бўлиб қолган заводимда, дўст — ёронлар билан бирга, куч-қувват етганича ишлаб турибман.

Мен ҳузур ҳаловатда, меҳнатдан сўнгги ҳордиқ онида отахонга ортиқча савол бериб, у кишини чарчатишни истамадим-да, агар малол келмаса, бафуржа учрашиб, суҳбатлашиш истагини билдирдим. Бу таклиф отахонга ҳам маъқул тушди.

1927 йил. 20 яшар Усмон меҳнат —ҳунар қучоғига олди ўзини.

— Ҳа, болам, йигит кишига етмиш ҳунар ҳам оз дейишган бурунги ўтганлар. Ўзингни бирор ҳунарга ур «Ҳунар, ҳунардан унар...» Онайи зорнинг дил сўзлари, фойдали маслаҳатлари билан Усмонжон Тошкентдаги 4-тери ошлаш заводига ишга жойлашди. Ёш, ишчан, чаққон Усмон кўп ўтмай аъло хулқи, мулойим, вазмин табиати билан катта-ю, кичик, барчанинг ҳурмат ва муҳаббатига сазовор бўла бошлади.

Худди ўша йили у шонли Ленин комсомоли сафига қабул қилинди. Бу қувонч унга яна ҳам дадиллик, шижоат ва куч-ғайрат бахш этди. У цехда оддий ишчидан мастерлик даражасигача кўтарилди, раҳбарлик лавозимларида ишлади.

1932 йил. Ана шу йили у Ленин партияси — шонли Коммунистик партия сафига қабул қилинди.

— Шу пайтдан бошлаб мен ,менга қанчалик ишонч, эътибор берилаётганини дилдан ҳис этдим, — дейди Усмон ота Маърупов. — Тўғри, биз ёш ишчилар, ҳамма вақт бурчимизга содиқ бўлдик. Партия ва ҳукумат қайси жойга юборса, биз ҳозирмиз, — дедик. Лекин гап шундаки, зиммадаги вазифаларимизни яна ҳам чуқур англашга, ҳалол, пок виждонли бўлишга қаттиқ ваъда бердик. Бутун ўтган йиллар ичида ана шунга риоя этиб, билдирилган ишончни, коммунист деган улуғ ва мўътабар номни оқлашга интилдик.

1941 йил, Усмон Маърупов халқимизнинг асл фарзандлари қатори фронтга жўнади. Беш йил Совет Армияси сафида хизмат қилиб, душманни азиз тупроғимиздан улоқтириб ташлаш ва тор-мор келтиришда, қардош Чехословакия, Польша ва Болгарияни озод этиш учун олиб борилган жангу жадалларда фаол қатнашди.

Усмон ота Маърупов 1949 йилдан токи ҳозирги кунгача Тошкент чинни заводида хизмат қилиб келаяпти. Ўтган чорак аср мобайнида завод ҳам кенгайди, ишлаб чиқариш суръати ҳам, маҳсулоти ҳам беқиёс ўсди. Завод ишлаб чиқараётган маҳсулот эндиликда Иттифоқимиздагина эмас, жаҳонга машҳур.

Бу борада Усмон ота ва у кишига ўхшаш ветеран устозларнинг ҳам муносиб ҳисса, улуши бор. Ўтган йиллар мобайнида қанчадан-қанча ёшлар Усмон отадан ҳунар ўрганди, ўз касбининг устаси бўлиб етишди.

Бугина эмас. Ҳозирги кунда Усмон отанинг бир ўғил ва икки келини ана шу чинни заводининг донгдор ишчилари.

Усмон ота уйида — катта оила аъзоларини меҳнат ва ҳунарга муҳаббатли, ўз касбининг устаси бўлиш руҳида тарбиялайди. Шунингдек, отахон-ишчи қўшни 24-ва 11-мактабларда бўлиб, ёшлар билан суҳбатлар ўтказади. Ишчи номи улуғ ном эканлиги, касб-ҳунар эгаси бўлиш — бахтли, саодатли ҳаёт, фаровон турмуш соҳиби бўлиш эканлигини ўз ҳаёти касбдош дўстлари турмуши далиллари асосида ёшларга тушунтиради.

У. Маърупов кўксини бир қанча медаллар безаб турган эди. Отахон ҳаётида яна бир қувончли воқеа юз берди: кекса коммунист-ишчи Октябрь революцияси ордени билан тақдирланди.

Куни-кеча бир пиёла чой устида отахон билан яна гурунглашиб қолдим. У кишининг воқеаларга бой, хотираларга кенг катта ҳаёт йўли, маъноли, доно насиҳатлари, фикр-маслаҳатлари бошқа суҳбатдошларим қатори мени ҳам ўзига мафтун этди.

У. САЛОҲИДДИНОВ.

Пойтахтимиздаги санитария техника анжомлари заводининг меҳнат аҳли ўртасида беш йиллик топшириқларини 3 ярим йилда бажаришга аҳд қилган ишчилар сони кўпчиликни ташкил қилади. Сиз суратда кўриб турган илғор слесарь Александр Калугин ана шундай ишчилар жумласидандир.

СУРАТДА: А. Калугин.

М. Нуриддинов фотоси.

• Яхши дам—меҳнатга ҳамдам

ШОФЕРЛАР ОРОМИНИ КЎЗЛАБ

3-автобус парки азаматлари тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йилида планларни ҳамиша ортиғи билан бажариб, йўловчиларни ўз манзилларига тезда етказишда жонбозлик кўрсатишмоқда. Ўтган йили автобаза коллективи Ўзбекистон ССР автомобиль министрлигининг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлди.

Автобазада 387 шофер ишлайди. Улар ярим йиллик планни 16 июнда бажаришди ва ой охиригача 85 минг сўмлик фойда келтиришга аҳд қилишди. 1974 йилда аҳил коллектив 100 минг сўм фойда беришга ва пландан ташқари 1 миллион йўловчини манзилига элтишга сўз бериб, меҳнат қилишмоқда.

Шоферларни яхши меҳнатдан сўнг кўнгилли дам олишларини парк маъмурияти жуда яхши уюштирган. Ҳар шанба ва якшанба кунлари илғор шофёрлар коллектив бўлиб шаҳримиз атрофидаги сўлим жойларга сайрга чиқишмоқда. Яқинда 28 киши Самарқандда ва 24 киши Бухорода бўлишиб, бу шаҳарларнинг қадимий обидалари билан яқиндан танишиб қайтишди. Парк касаба союз комитетининг раиси Мўмин Юнусов мухбиримиз билан суҳбатда мавсум бошидан бери шоферлар учун еттита санаторийга, 18 та дам олиш уйига, тўртта мамлакатимиз бўйлаб туристик сафарга ва иккита Миср Араб Республикасига путёвкалар олинганлигини бу ерларга корхонанинг энг илғор ишчилари юборилганлигини айтди.

Автобус парки беш йиллик пешқадамларидан Исоқ Исмоилов, Газиз Аҳметин, Зоир Юсупов, Музаффар Мансуров каби илғорлари билан ҳақлий равишда фахрланади. Бу азамат шоферлар келаси ойга тўққизинчи беш йиллик планларини бажаришади.

• Ҳамшаҳарлар, сизлар учун

ПЛАНЛАРНИ БАЖАРИБ

Киров район улгуржи—чакана савдо идорасининг меҳнаткашлари июнь ойида ҳамшаҳарларимиз учун 176 тонна сабзавот сотишга аҳд қилган эдилар. Улар планни 177 тонна қилиб бажариб, ой охиригача аҳолига яна 200 тонна маҳсулот сотишга ваъда бердилар.

Ҳамшаҳарларимиз учун сотилаётган сабзавот ва полиз экинлари асосан Оржоникидзе районидаги «Маданият» ҳамда Калинин районидаги Карл Маркс колхозларидан олинади. Сабзавотларнинг далада туриб қолмаслигида 2512 автобаза шоферлари жонбозлик кўрсатишмоқда. Ҳар куни райондаги 12 та магазинга ана шу автобазанинг ўнта машинаси дала неъматларини келтирмоқда.

Улгуржи — чакана савдо идорасининг Юнусободда ва «Маданият» колхозида иккита омборхонаси бўлиб, бу омборхоналарда ҳар куни планда кўрсатилган 40 тонна маҳсулот ўрнига 60 —70 тонна маҳсулот тайёрланмоқда. Бундан ташқари район аҳолисига ана шу ҳафтада 20 тоннадан ортиқ олма, ўрик, олча сотилди. Фарғона ва Наманагандан яна 20 тонна мева сотиш учун келтирилди. Ҳар куни район магазинларида ҳамшаҳарларимизга 10 тонна картошка, 3—4 тонна мева, 2,5 тонна карам, 5 тонна пиёз, 3 тонна бодринг ва 2-тонна сабзи сотилмоқда.

„Тошкент оқшоми" БОНГ УРАДИ

ХАТОЛАР ТАКРОРЛАНМОҚДА

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» ТАШКИЛОТЛАРИДА БОЛАЛАР БОҒЧАЛАРИ ҚУРИЛИШИ СУСТ ОЛИБ БОРИЛАЯПТИ.

Ўтган йили қурилиш бош бошқармаси ташкилотлари ёз ойларида айрим болалар боғчалари қурилишида унумли меҳнат қилиша олмагани сабабли, объектларни фойдаланишга топшириш муддатлари чўзилиб кетди. Вақт тиғиз қолгач, шошиб-пишиб ишлаш орқали бир қатор чалкашликлар содир бўлди. Айрим бинолар анча чала ишлари билан, сифатсиз ҳолда қабул комиссиясига топширилди. Натижада, буюртмачи билан бош пудратчи ўртасида анча дилсиёҳликлар содир бўлди.

Бу йил шаҳардаги янги турар жой массивларида 3080 кичкинтойга мўлжаллаб, 11 та болалар боғчаси бинолари қурилиши керак. Уларни 4-кварталда фойдаланишга топшириш белгиланган.

Шаҳар ижроия комитети капитал қурилиш бош бошқармасидан олинган маълумотларга қараганда, бу соҳадаги беш ойлик план бажарилмади. Жумладан, беш ойлик умумий қурилиш-монтаж ишлари плани Юнусобод массивининг «А-4» микрорайонидаги болалар боғчаси қурилишида (пудратчи 6-трест, 70-қурилиш бошқармаси), 5, Фрунзе районининг Ю. Фучик кўчасидаги қурилишда (пудратчи 153-қурилиш тресті) 17, 1, Аҳмад Дониш микрорайонидаги объектда (4-қурилиш тресті, 4-қурилиш бошқармаси) 6, 9, Ўзбекистон 50 йиллиги кўчасидаги болалар боғчаси қурилишида (пудратчи 8-қурилиш тресті) 92,4 процент бажарилди.

Хўш, бу муҳим объектларда, янги массивларда истиқомат қилаётган ота-оналар, уларнинг кичкинтойлари орзиқиб кутаётган болалар боғчалари қурилишида меҳнат қилаётган қурувчилар нега графикдан бир неча ой ортда қолишяпти? Айбдорлари ким? Қуйида шу ҳақда фикр юритмоқчимиз.

Айб пудратчиларда—гинами?

Қўйлиқ массивининг 3-микрорайонида 280 ўринли болалар боғчасини муддатидан илгари фойдаланишга топширамиз! 3-қурилиш тресті 30-бошқармасининг Александр Фомин бошлиқ участкаси бинокорлари йил бошидан ана шу ният асосида меҳнат қилишди. Бошқарманинг Бекмурод Усмонов бошлиқ 22 нафарли комплекс бригадаси бунёдкорлари объектда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Николай Злобиннинг бригада пудрати методини жорий этишди. Албатта янги метод асосида иш олиб борилиши, бошқарма томонидан объект ўз вақтида материаллар билан таъминланиши бино деворлари қурилишини қисқа муддатда битказилишига сабаб бўлди.

Эндиги гап фақат ёрдамчи пудратчиларда қолди. Объектда меҳнат қилиши лозим бўлган ёрдамчи пудратчилар билан тузилган шартномага асосан «Ташсантехгазмонтаж» тресті 3-монтаж бошқармаси (бошқарма бошлиғи Г. Зудер) май ойи ўрталарида санитария техникаси жиҳозларини монтаж қилиш ишларини бошлаб юбориши керак эди. Улардан сўнггина бошқа ёрдамчи пудратчиларга иш фронти ҳозирланади. Бироқ, негадир айтилган пайтда пудратчилардан дарак бўлмади. Шундан сўнг, трест ва бошқарма бошлиқлари бир неча бор 3-монтаж бошқармасига иш бошлашларини таклиф қилиб, хат ёзишди. Аммо, улардан дарак йўқ. Сантехникларнинг қайсарлиги туфайли бошқа ёрдамчи пудратчи ташкилотлар ҳам иш бошлай олишмаяпти.

Н. Злобин методи бўйича иш олиб борганда қурувчилар ишни қанча тез ва сифатли бажаришса, шунча , кўп мукофот олишади. Муддат қанча ортга сурилса, бригада аъзоларининг моддий манфаатдорлиги шунча пасаяди. 3-монтаж бошқармасининг ўз вақтида объектда иш олиб бормаслиги биринчидан бошқа ташкилотларнинг иш бошлашига тўсқинлик қилса, иккинчидан, бинони муддатидан илгари фойдаланишга топшириш учун барча куч ва имкониятларини сарф этган бош пудратчилар ишини бекорга кетказяпти.

Тўрт ой муқаддам Меҳнат Қизил Байроқ орденли 159-қурилиш тресті 10-қурилиш бошқармасининг бинокорлари Юнусободнинг В—4 микрорайонида 65-болалар боғчаси қурилишини бошлашди. Василий Кусюк бошлиқ комплекс бригада азаматлари енг шимариб ишга киришди. Лекин, ҳеч қанча вақт ўтмай, объектни материал билан таъминлаш тўхтатилди. Таъминот ишларида апрель ойидагина сезиларли ўзгариш ясалди. Бироз ўтгач, яна таъминот ишлари салбий томонга ўзгарди.

«Главташкентстрой» Саноат корхоналари бошқармаси объектни темир-бетон конструкциялари билан таъминлашга панжа орасидан қарамоқда. Масалан, **4-темир-бетон буюмлари заводи объектга 600 дона синч плиталари етказиб бериши керак. Улар энди атиги 180 донагина маҳсулот юборишди. 8-темир-бетон буюмлари заводи эса 8 ригел ва колонкани бир неча ойлардан буён етказиб бермаяпти.**

«Главташкентстрой» ремонт-механика заводи колонналарни монтаж қилишда ишлатиладиган элементлар билан қурилишни таъминламагани сабабли монтаж ишлари тўхтаб қолди. Аммо бригада бошлиғининг тадбиркорлиги туфайли бинокорлар материал йўқ вақтларда бекор қолишмаяпти. Улар бўш қолди дегунча, бино атрофини ободонлаштириш, майдончаларни текислаш билан машғул бўлишяпти. Бинокорлар боғча атрофини бетон панжаралар билан тўсишни ҳам туталлаб қўйишди.

Бригада аъзолари объектни муддатидан бироз илгари, ноябрь ойида фойдаланишга топширишмоқчи. Бунинг учун эса материал таъминоти ишларини яхшилаш чораларини кўриш керак.

Кечикканлар

Аҳмад Дониш — шаҳримиздаги кенжа микрорайонлардан. Юбилей йилида бу ерда истиқомат қилувчи кичкинтойлар учун бинокорлар 280 ўринли замонавий жиҳозларга эга бўлган боғча биноси қуриб беришга аҳд қилишган. Бу ишлар 4-қурилиш тресті 4-бошқармасига юкланган. Бошқарма раҳбарлари қурилишни белгиланган муддатдан икки ой кейин бошлашди. Ҳозир объектда Р. Худойбердиев бошлиқ комплекс бригада аъзолари пойдеворга бетон ётқизиш ишларини бажаришмоқда. Ҳар куни ўрта ҳисобда саккиз-ўн кубометр бетон қоришмаси котлованига ётқизилмоқда.

Коллективни темир-бетон конструкциялари билан таъминлаш кафолатини олган ташкилотлар ваъдасини бажаришяпти. Шу кунгача бинога кетадиган ригелларнинг 90 колонналарнинг 95 фоизи келтирилди.

— Демак, бир неча кундан сўнг — пойдевор битказилди, дегунча монтаж ишларини бошлаб юборар экансизларда, — деб сўрадик мастер А. Усанкиндан.

— Йўқ. — деди у. — Ҳали ингичка арматуралар олиб келинмаган. Бир ҳафтадан буён кутаяпмиз. Минорали кран ҳам ўрнатилгани йўқ. Бу ҳали ҳеч кимнинг эсига келмади шекилли. Булар бўлмагач, ишлаб бўладими?

Худди шундай ҳол Юнусободнинг В—1 микрорайонидаги 89-болалар боғчаси қурилишида ҳам мавжуд. Котлованни пойдевор ётқизишга тайёрлаш иши яқинда бошланди. Пойдевор учун материаллар, колонналар ҳам озми-кўпми бор. Лекин арматура йўқ. Шу сабабли бетонлаш ишларини бажариб бўлмайди. Объектдаги камчиликлар бугина эмас, бу ерга электр энергияси ҳам уланмаган. Қурилишга оид бир қатор ҳужжатлар тайёрланмаган. Шундай бўлса ҳам 159-қурилиш тресті 22-қурилиш бошқармасининг Борис Табалов бошлиқ участкаси ишни бошлаб юборишди. Чунки буларни амалга ошириш учун анча вақт керак. Бошқарма унингсиз ҳам анча вақтни бой берган. Раҳбарлар бу камчиликларни йўл-йўлакай тўғрилаймиз, дейишяпти.

6-қурилиш тресті 70-қурилиш бошқармаси (бошқарма бошлиғи А. Шаматов) Юнусободнинг А—4 микрорайонида боғча қурилишини барча ҳамкасбларидан кейин кунинеча бошлади. Қурилишда бўлганимизда Л. Иванов бошлиқ саккиз нафар қурувчилар ҳафсаласизлик билан котлован юзасини текислашаётган экан.

— Аслида қурилишни бир неча ой илгари бошлашимиз керак эди, — дейди бригада етакчиси. — Аммо, коллективимиз бошқа объектларда банд бўлгани сабабли бунинг иложи бўлмади. Июнь ойида камида 20—30 минг сўмлик иш бажаришимиз керак. Буни уддалайолмасак керак. Саккиз нафар одам қанча ҳам иш бажара оларди.

Қурилишга материаллар келтирилмаган. Колонналар остига қўйиладиган таглик — «башмак»лардан эндигина олтита келтирилибди. Бошқарма раҳбарларининг совуққонлиги туфайли объектга беш тонна юк кўтара оладиган минорали кран ўрнатилган. Бу кран ҳар бири 7.5 тонналик тагликларни кўтараолмайди-ку?

— Тагликларни автокранларда ўрнатмоқчимиз. — дейди бригадир.

Минорали кран эса бир неча вақт бекор туради. Бошқарма эса бунга ҳақ тўлаши керак. Ана шундай эътиборсизликлар туфайли ҳам қурилишларнинг таннархи ортиб кетаяпти.

Ёзнинг иссиқ кунлари бошланди

Ёзнинг иссиқ кунлари бошланди. **Бинокорлар олдида ҳозирги дамлардан унумли фойдаланиш, иш суръати ва сифатини ошириш каби вазифалар турибди. Объектларни қурилиш материаллари билан таъминлаш кафолатини олган Саноат корхоналари бошқармасининг 4, 8, 9-темир-бетон буюмлари заводлари мактаблар ва болалар боғчалари бинолари қурилишида таъминот ишини тубдан яхшилашлари, бош пудратчи ва ёрдамчи пудратчи ташкилотлар ўзаро иттифоқда меҳнат қилишлари керак.**

«Главташкентстрой» раҳбарларидан бу соҳада амалга оширилган тадбирлар, камчиликларни бартараф этилгани ҳақида маълумот кутамиз.

А. НИЁЗОВ,
«Тошкент оқшоми» махсус мухбири.

В. СТУЛИН,
«Вечерний Ташкент» махсус мухбири.

450 МИНГ «МОСКВИЧ»

Бугун Ленин комсомоли номидаги Москва автомобиль заводининг конвейеридан беш йиллик бошидан бери тайёрланган 450 мингинчи «Москвич» автомобили тушди. «Автомосквич» бирлашмасида уч ярим йилдан сал камроқ вақт мобайнида бундан авалги беш йиллик мобайнида қанча машина ишлаб чиқарилган бўлса шунча машина чиқарилди. Ишлаб чиқаришни кўпайтиришга меҳнат унумдорлигини ошириш ва корхонани реконструкция қилиш ҳисобига эришилди.

Ленин комсомоли номидаги авотмобиль заводининг конвейеридан ҳар куни 560 та кам литражли машина тушмоқда. Бу —1970 йилдаги ўртача бир кунлик суръатдан қарийб 200 та автомобиль кўп. Бирлашма цехлари ва бўлимларида икки миллионинчи «Москвич»ни тайёрлаш ва йиғишда иштирок этиш ҳуқуқи учун социалистик мусобақа авж олдириб юборилди. Икки миллионинчи автомобиль август ойида завод дарвозасидан чиқади.

(ТАСС мухбири).

ТЕМИР-БЕТОН ЯНАДА ЕНГИЛЛАШАДИ

Днепропетровск областидаги Марганец шаҳрининг жануби-шарқий чеккасида керамзит шағал ишлаб чиқарувчи катта завод қурила бошлади. Бу материал енгил темир-бетон конструкциялар тайёрлашда қўлланилади. Керамзит шағалдан фойдаланиш конструкция вазнини қарийб 40 процент енгиллаштиришга ва нархини арзонлаштиришга имкон беради.

Янги корхонанинг саноат корпуслари ўн гектар чамаси майдонда жойлашади.

Завод ҳар йили 200 минг куб метр керамзит шағал ишлаб чиқаришга мўлжалланган.

(ТАСС).

Ленин проспекти шаҳримизнинг энг гўзал жойлардан биридир. Бу ерда кўплаб замонавий турар жой, маданий-маиший ва маъмурий объектлар қад кўтарган. В. И. Ленин номли музейнинг Тошкент филиали эса проспектнинг фахри ҳисобланади. Шу ерда бундан ўн йил муқаддам қурилган «Тошкент» меҳмонхонаси проспектда қад кўтарган дастлабки кошоналарнинг биридир. Бу меҳмонхона ҳар куни узоқ ва яқиндан келган юзларча меҳмонлар ва туристлар хизматида бўлмоқда.

СУРАТДА: Ленин проспектидаги «Тошкент» меҳмонхонаси бир қисмининг кўриниши.

М. Нуриддинов фотоси.

ЯНГИ МАРШРУТ

8-автопарк коллективи йўловчилар учун яна бир қулайлик яратди — 73-номерли янги автобус маршрути ишга туширилди.

Маршрут Юнусобод ва Шимолий-Шарқ массивларини бир-бири билан боғлайди. У Шимолий-Шарқ массивидан чиқиб, М. Горький проспекти, Пушкин кўчаси, Революция хиёбони, Энгельс кўчаси бўйлаб Юнусобод массивига қатнамоқда.

Шу кунларда маршрутда ўнта автобус юряпти.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

МУСОДАРА ҚИЛИНДИ

ВАШИНГТОН. АҚШ ва Мексиканинг таможни маъмурлари рекорд миқдорида наркотик — 42 тонна марихуана топиб мусодара қилдилар. Шу Қўшма Штатларга яширин равишда наркотик келтирилишига қарши олиб борилаётган курашнинг бутун тарихида қўлга туширилган энг кўп марихуана бўлди. Шу яширинча молнинг баҳоси 23 миллион долларга боради. деб ҳисобланмоқда. Марихуана Америка—Мексика чегарасида АҚШга бораётган асфальт ташувчи икки юк машинаси текшириб кўрилган пайтда топилди.

СССР ёрдами билан

ҚОБУЛ. Афғонистон республикасининг Шимолий районларида совет ва афғон геологларнинг биргаликдаги меҳнати туфайли табиий газнинг бой қатламлари топилди. Янги конда 100 миллиард куб метрдан зиёд табиий газ мавжудлиги аниқланди.

Табиий газ, деб ёзади «Жумҳурият» газетаси, Афғонистон миллий экономикасини ривожлантиришда муҳим роль ўйнайди. 1974 йилда товар обороти тўғрисида яқинда имзоланган протоколга биноан Афғонистон СССРга газ қувури орқали 2,8 миллиард куб метр табиий газ етказиб беради. Бу ўтган йиллардагига нисбатан 12 процент кўп.

Афғонистон газни, деб таъкидлайди газета, яқин вақт ичида Совет Иттифоқининг техникавий ёрдамида Мозори —Шарифда қурилган азот ўғитлари заводида ҳамда иссиқлик электр станциясида ёқилғи ва хом ашё сифатида ҳам фойдаланиладиган бўлади.

ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК НАМУНАСИ

СОФИЯ. Бугун Софияда икки кунлик назарий конференция очилди. Бу конференция «Болгарияда социалистик революция ва болгар—совет дўстлиги» мавзусига бағишланган.

Болгария Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Болгария —Совет дўстлиги умумхалқ комитетининг раиси Ц. Драгойчева ўз докладида социалистик Болгария ривожланган социалистик жамият қуришда эришган муваффақиятлар социалистик интернационализм ҳаётбахш кучининг ва социалистик ҳамдўстлик мамлакатларида қардошларча дўстликнинг ажойиб намунасидир, дейди.

Ц. Драгойчева СССР билан бошқа социалистик мамлакатларнинг тинч ҳужум жараёнида қўлга киритган муваффақиятларини таърифлаб, бундай дейди: КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг сайлов олди йиғилишида сўзлаган нутқи совет кишилари КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий Бюросининг сиёсий йўлини ва кўп қиррали фаолиятини якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганликлари Ленин партиясининг, совет мамлакатининг тарихий ролини яна бир бор ёрқин намойиш қилиб кўрсатди.

КАНИКУЛЛАР БОШЛАНДИ

ВАРШАВА. Халқ Польшаси мактабларида сўнгги қўнғироқ янгради. Ёзги каникуллар бошланди. Польша шаҳарларининг вокзаллари болаларнинг қувноқ овози билан тўлди. Бир қанча махсус поездлар ҳар куни республиканинг ёш гражданларини тоғларга ва Болтиқ денгизи соҳилларига элтиб қўймоқда. Бу ерда уларни болалар лагерлари дам олиш уйлари ва санаторийлар кутмоқда. Польша мактаб ўқувчиларидан 2 миллион 700 мингга яқин бола ана шу лагерлар, дам олиш уйлари ва санаторийларда ўзларининг ёзги каникулларини ўтказадилар.

Каникуллар актив дам олиш шиори остида ўтади. 100 мингдан ортиқ йигит-қиз мактаб қурилиш отрядлари составида Халқ Польшасининг 30 йиллиги шарафига бошланган ташаббусда қатнашиб, июль ва август ойларида мамлакатнинг етакчи қурилишларида меҳнат қиладилар. Польшанинг энг хушманзара районларидан бири — Бешчадаҳда халқ хўжалиги объектлари қурилишида Польша харцерларидан 4 мингга яқин бола ишлайди.

Жанубий Вьетнамнинг озод қилинган жойларида революцион ҳукумат вайрон бўлган халқ хўжалигини тиклаш билан бирга омма билим савиясини ошириш ишларига ҳам катта эътибор бермоқда. Шаҳар ва қишлоқларда бошланғич мактаблар очилмоқда, шунингдек, саводсизликни тугатиш курслари ишга туширилмоқда.

Халқ ҳокимияти аҳолини етарли газета, китоб, журнал билан таъминлашга ҳаракат қилмоқда. Кейинги пайтларда кўплаб китоб магазинлари ва кутубхоналар ишга туширилди.

СУРАТДА: Донгха шаҳрида очилган китоб магазини.

А. Минеев фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ЖАЗОИРНИНГ РЕЖАЛАРИ

ЖАЗОИР. Бу ерда Жазоир экономикасини ривожлантиришнинг 1974 — 1977 йилларга мўлжалланган иккинчи тўрт йиллик планининг вазифалари эълон қилинди.

Планга мувофиқ экономикага сарфланадиган маблағлар 110 миллиард динарга боради. Саноатни ривожлантиришга шу пулнинг 43,5 проценти, қишлоқ хўжалиги ва ирригацияга 15 процентдан ошиғи сарфланади, планда Жазоирнинг турли районларида 500 та саноат объекти, шунингдек янги уй-жойлар қуриш кўзда тутилади.

Ёшларнинг таълим даражасини оширишга ҳамда мамлакатнинг ривожланаётган экономикаси учун миллий кадрлар тайёрлашга катта эътибор берилади.

Мамлакатда тўрт йил ичида 40 та янги касалхона, 200 га яқин поликлиника ва 400 та соғломлаштириш марказлари қурилади.

Оз-оз ўрганиб доно бўлур...

ҚАНОАТ ВА ТАМАЪ БАЁНИДА

Машҳур Хоразм шоири Фирузий набирасига қилган насиҳатларини давом эттириб айтади:

БАЙТ:

Қаноат пеша айлаб, эй некузод,
Жаҳон ичра дилингни айлагил шод.

Эй, фарзанд, қаноат-ўзи ва оиласига етарли даражада озиқ-овқат ҳосил қилиб, ундан ортиқ нарса ҳавасини ҳаёлидан чиқариш ва нафсининг талабига чек қўйишликдир. Қаноат—сувини олиш билан қуримайдиган бир чашма — булоқ; ҳар қанча сарф қилиш билан ҳам битмас-туганмас бир хазинадир. Экилган уруғлари иззат ва шавкат меваларини ҳосил этадиган бир экинзордир. Қаноат — шоҳи обрў ва ҳурмат келтирадиган бир дарахт бўлиб, ундан кўнгил равшанлик топади, кўз ундан нур касб этади. Қаноатли одамнинг қотган нони подшоҳнинг нози-неъматидан яхшироқ, унинг атаумовчи бойнинг қандолатидан ширинроқдир. Қаноат бир қўрғондирки, у қўрғонга кирган киши нафснинг келтирадиган зиён-заҳматларидан омон қолади. Қаноатнинг аввали оғир ва аччиғ бўлса ҳам, натижаси сарафрозлик ва шодлик келтирувчидир.

Байт:

Қаноат гавҳарини айлаб ижод,
Ўзинг доми балодан айла озод.

Қаноатнинг зидди, тескариси тамаъдир. Тамаъкор паст табиатли, очкўз, разил, гадо шевалидир. Шундай ярамас хислатга эга бўлган кишидан халқ нафратланади, у билан дўстлик, улфатчилик алоқасини узади. Тамаъ — разолатнинг камоли, одамгарчилик ва инсониятнинг заволидир.

Таъма— номус ўйини қўпорувчи, иззат хирмонини совирувчи, улуғворлик чироғини ўчирувчи елдир.

БАЙТ:

Тамаъ қилган киши хору забундир,
Бало чоҳида доим сарнигундир.

Таъманинг натижаси хорликдир. Бу икки ярамас сифат-таъмава хорлик туғишган ака-ука бўлиб, —бу ундан—у бундан ёмонроқдир.

БАЙТ:

Тамаъ домига ҳаргиз, бўлмагил банд,
Тамаъ қилгай сени хорликка пайванд.

Қаноат бир гавҳардирки, элни бу икки балодан қутқазади, бу икки бедаво касалликдан асрайди.

БАЙТ:

Қаноат қилсанг, эй соҳиб маолий,*
Мақоминг бўлғуси албатта олий.

* Маолий— олижаноблик, олий ҳимматлилик, мардлик.

САБР ҚИЛМОҚ БАЁНИДА

Эй, фарзанд сабр —турмушда учрайдиган ҳар турли оғирликларга бардош беришлик, эшитилган нолойиқ сўзларга, кўрилган қайғу, аламларга тоқатсизлик қилмай тўзимли бўлишликдир. Сабр илгини тутган одам мурод-мақсадига етмай қолмайди. Қайғу-ҳасрат тузоғига илинган кўнгил сабр туфайли озод бўлади. Сабр бахт-саодат эшигини очади.

БАЙТ:

Кишининг ғам аро гар бўлса сабри,
Унинг бўлгай охир мақсад насиби.

Сабр-суҳбати зерикарли кўринса ҳам, кейин муродни ҳосил қилиб, шодлик бахш этувчи йўлдошдир. Сабр аччиғ доридек туюлади, аммо кейинроқ сиҳат-саломатлик келтиради. Сабр-ҳажр тунидек қоронғу ва узун бўлса ҳам оқибати висол тонгидир.

БАЙТ:

Агар ҳижронда чекса заҳмату ранж,
Насиб бўлгай ниҳоят беҳисоб ганж.

Бир нотавон йигитнинг кўнгил қуши бир гул узорнинг бандига гирифтор бўлди, тухмат орқасида у бечорани зиндонга ташладилар ва унга кўп азоб бердилар, лекин у кўнглида яширган сирни сира ҳам ошкор қилмади. Бир кун миршаблар уни зиндондан очиқ майдонга судраб чиқардилар. Йиғилган халқ орасида уни ётқизиб, иқрор қилдириш учун баданига таёқ билан ура бошладилар. Ошиқ йигитнинг бутун бадани жароҳатланди, таёқнинг зарбидан оққан қон майдонни лолазор қилди. Мазлум йигит ҳеч бир дам урмади, иқрор сўзини тилига олмади. Ниҳоят, миршаблар уни иқрор қилдира олмаганларидан кейин ноумид бўлиб озод этдилар.

Золим, жафопеша миршаблар кетганларидан кейин, жафокаш йигит битта ушалган кумуш тангани оғзидан чиқарди. Кишилар ундан бунинг сабабини сўрадилар. Йигит воқеани бирма-бир баён қилди:

— Миршаблар мени азоблаган вақтларида маъшуқам майдоннинг бир четида туриб ,менинг ҳолимга назар ташларди. Маъшуқамдан уялиб, азоб-уқубатга чидолмай дод-фарёд қилишни истамадим. Сабр қилиб, азобга чидадим. Қаттиқ азоб чекканимда шу тангани тишларим орасига олиб қаттиқ тишлардим. Тиш зарбидан кумуш танга пора-пора бўлиб кетди, ҳамма азобга чидаб, сиримни пинҳон тутдим, ошкор қилмадим, — деди.

Шу чоқда қиз ошиқининг ёнига келди. Унинг бошини тиззасига олиб, юмшоқ сўзлар билан яраларига меҳру-шафқат малҳамини қўйди. Жароҳатланган танига янгитдан жон киргизди. Ошиқ ўз маъшуқасининг лутфига сазовор бўлиб, ҳаёлидан кечмаган давлатга эга бўлди. Бу давлатни у сабру-тоқат туфайли ҳосил этди.

БАЙТ:

Хумойи бахт унга солди соя,
Етишди шодликлар бениҳоя.

ТАВБА ҚИЛМОҚ БАЁНИДА

Эй, фарзанд, ҳақиқий тавба — қилган ярамас ишлардан ўкиниб, у ножўя ишлардан тортинмоқдир. Тавба— гуноҳкорни исён лойидан тозалайди, тавба-ёвузлик йўлининг ниҳояти, ҳидоят кўчасининг бидояти, бошидир. Тавба-манманлик ғафлатидан сесканиш, ўзининг номаъқул аҳволини англаб, номуносиб ишлардан пушаймон бўлишдир.

Бу гавҳар кимга муяссар бўлса, у одам қилган номаъқул ишларидан уялиб, уят дуди димоғидан чиқади ,қилган номаъқул ва номақбул ишларини эслаб афсусланади, у ношойиста ишларни иккинчи бор қилмасликка бел боғлайди. Шу билан ярамас ишларига чек қўяди, эгри йўлдан воз кечиб, тўғри йўлга қадам босади.

БАЙТ:

Ўзингни айла тавба баҳрига ғарқ,
Юзингдан шамъи имонинг урар барқ.

ХУЛОСА

Эй, фарзанд, билгилки, сенга бу қилган панд-насиҳатларимни қирқ бобга бўлиб. ёзишга буюрдим. Сенга ҳар бобдан панд-насиҳат қилдим, лекин хирадмандлик, ўйлаб иш қилишлик бобини зўрлаб айта олмайман. Одамга ақлни зўрлаб ўргатиб бўлмайди. Лекин ўзинг ўйлаб, ақлингни ишга солиб, кучинг еттгунча, илму ҳунар ва бошқа яхши ишларни ўрган. Агар хирадмандлар жамоасидан бўлмасанг, донишмандлар тоифасидан бўласан. Хирадманд, яъни мулоҳазали ўйлаб иш қилувчи бўлсанг, ҳикмат ўрган, хирад ҳикмат билан камол топади. Арасту ҳаким: «Хираднинг озиғи—ҳикмат», —деган эди.

Эй, фарзанд, ўзимга раво кўрган нарсани сенга ҳам раво кўрдим. Бу панд-насиҳатларимга қулоқ солиб, амал қилсанг, хурсанд бўламан. Қабул қилмасанг, сени «қабул қил!» деб зўрламайман. Ҳар нима сўзлаган бўлсам, сенга бахт-саодат йўлларини кўрсатиш учун сўзладим. Панд-насиҳатларимни ҳоҳ қабул қил, ҳоҳ қабул қилма, эхтиёр ўзингдадур. Бахтиёр одам қилган насиҳатларимга амал қилади.

Ш. ЗУННУН тайёрлаган.

Иссиққўлнинг салқин соҳиллари

ЖАЗИРАМА ёз кунлари диёримизнинг оромбахш жойларида дам олиб, ҳордиқ чиқаришга нима етсин! Шундай оромгоҳлардан бири Иссиққўлдир. Бу кўл денгиз сатҳидан 1609 метр баландда жойлашган. У ғарбдан шарққа 77 километр, жанубдан шимолга 30 — 60 километр чўзилган. Чуқурлиги 700 метр. Кўлни булоқлардан келган сувлар илитиб туради, у ҳеч музламайди. Сувнинг тозалигидан 20 метр чуқурликдаги жинслар яхши кўринади. Унга 81 та дарё ва 500 сой қўйилади, бироқ битта ҳам дарё кўлдан ташқарига чиқиб кетмайди.

Дарё сувлари ўзи билан эриган кўп туз олиб келади ва кўлда қолдиради. Кўлда йилига 1 метр қалинликда сув буғланади. Лекин тузи қолаверади. Кўлда туз запаси 10 миллиард тоннани ташкил этади. Ҳозир кўлда туз запаси йилига 42 минг тоннадан ошиб бормоқда. Шундан 21 минг тоннасини дарё ва сойлар, 14 минг тоннасини ер ости сувлари, 7 минг тоннасини ёғин-сочинлар олиб келади. Унинг сатҳи йилига 4-5 сантиметр пасаймоқда, яъни 200—300 минг куб метр сув камаймоқда. Сатҳини сақлаб қолиш учун Каркари дарё сувини Иссиққўлга буриш режалари кўрилмоқда.

Кўлнинг сув ҳарорати ёзда 14—15 даражадан ошмайди. Атрофда ҳаво ҳарорати ёзда 18—24 даража бўлади.

Кўлнинг ҳайвонат дунёси ранг-баранг: чебак, сазан, маринка, форрель, леш балиқлари мавжуд. Кўлда 100 мингта яқин сузиб юрувчи ва 18 хил парранда бор. Шундан 60 минг ўрдак, 2 минг ғоз учрайди. Кўлнинг 2 километр кенгликдаги жойлари қўриқхона деб эълон қилинган. Ҳозир бу ерда қирғовул, қуёнлар сони кескин кўпайди.

Кўлнинг атрофидаги ерларда совхоз ва колхозларнинг кўкнори ва тамаки экинзорлари мавжуд. Кўкноридан 3 минг хил дори-дармон тайёрланади. Унинг 1100 тури бор.

Кўлнинг гўзал манзараси, зилол булоқлари, қумли соҳиллари, сувининг тозалиги, майин шаббадаси, ранг-ранг ўсимликларининг муаттар ҳиди, сой бўйидаги олма, олча, ўрик мевалари, минерал сув булоқлари, шифобахш лойлари, тоза асаллари, хушбўй қимиз ичимликлари, баланд тоғлари, муз ва қирлари, шаҳар ва портлари, кўм-кўк яйлов-ўтлоқлари саёҳатчиларни мафтун қилади.

Ёз фаслида бу ерга келган дам олувчилар сони 500 мингга етади. Маҳаллий маъмурият томонидан кейинги йилларда дам олиш зонасини яхшилаш ва кўкаламзорлаштириш мақсадида 900 минг декоратив, мевали, игнабаргли ва хвой дарахтлари ўтқазилди. Иссиққўл соҳилидаги Тонский. Жетиогуз ва Тюнский районн дам олиш зонаси деб эълон қилинган. Бу районларда санатория, курорт, дам олиш уйлари, пансионат, туристик база ва пионер лагерлари қурилди. Чолпон отада 500, «Золотая Горка-да» 1000 ўринлик бинолар қад кўтарди. Яхши дам оладиган жойлардан — Чоктал, Қайсари, Пржевальский, Покровка, Сару, Чоп-Жараилчан, Хўжасой ҳисобланади. Донғи кетган санаторийлардан «Голубой —Иссиқкўл», «Тамга», Жергалош, Жетиогуз ҳисобланади. Чолпонотада Ўзбекистон пансионати ва дам олиш уйи мавжуд.

Яқин йиллар ичида Иссиққўлда йилига бир миллион киши дам оладиган бўлади.

Ш. ЭРГАШЕВ,
география фанлари кандидати.

Сайёҳ саргузаштлари

Шанба оқшоми

Қулайликлар адреси:

САЙРИНГИЗГА МАШИНА ТАЙЁР

Ёзнинг иссиқ кунлари бошланди. Ҳамшаҳарларимиз шанба ва якшанба кунлари Тошкент атрофидаги сўлим жойларга чиқиб, дам олмоқдалар. Шаҳардаги кўплаб завод ва фабрикаларда ишчиларнинг кўнгилли дам олишлари учун барча шароитлар яратилиб, уларни шаҳар атрофига чиқиб ҳордиқ чиқаришлари учун автобуслар ажратилмоқда.

Кўпчилик бўлиб сўлим жойларга сайр қилувчилар учун Ўзбекистон ССР автотранспорт министрлигига қарашли «Ташоблтрансагентство» ҳамшаҳарларимиз ҳожатини чиқармоқда. Бу ерда дам олувчилар истаган маркадаги автомобилларни буюртириб, хоҳлаган ерларига бориб дам олиб қайтишлари мумкин. Улар фақат икки кун олдин Луначарский шоссесидаги 50-уйда жойлашган агентликка учрашишлари ёки бўлмаса 66-12-56, 66-12-75, 66-13-18, 66-16-71 телефонлари орқали буюртма беришлари керак.

АРЗОНЛАШТИРИЛГАН МОЛЛАР

Бугунги кунда шаҳримизда «Ташпромторг», «Таштекстильшвейторг», «Ташобувьторг» ва «Ташкомиссионторг» идораларининг 20 га яқин магазинида ҳамшаҳарларимиз ўзларига маъқул бўладиган арзонлаштирилган пойафзал, трикотаж буюмлари, галантерея моллари, костюм ҳамда кўйлак харид қилишлари мумкин.

«Ташпромторг»га қарашли 12-магазин Олой бозорида, 154-магазин Октябрь бозорида, 117-магазин 4-турар жой шаҳарчасида жойлашган. «Таштекстильшвейторг»нинг бешта магазини шаҳримиздаги Бешёғоч, Госпитал, Олой, Октябрь ва Қўйлиқ бозорларидан ўрин олган. «Ташобувьторг»нинг бешта магазини эса Лисунова, Қатортол кўчаларида ҳамда Олой, Октябрь бозорлари ва Навоий кўчасида жойлашган. Бундан ташқари, харидорлар «Ташкомиссионторг»нинг Фарҳод ярмаркасидаги ва Госпиталь бозоридаги магазинларидан истаган буюмларини харид қилишлари мумкин.

Кулгуларим

Мен шундай кулсамки,
севинч ёшларим
Мавжидан бетимни
тошса ирмоқлар.
Тилга кирса ҳатто
соқов тошлар ҳам,
Акси садо берса
йироқ-йироқлар.
Мен шундай кулсамки,
бу қадим шаҳар
Минг ёшга яшариб
кетса дафъатан.
Зулмат кўксин тилиб —
шиддаткор бўрон,
Қуёш барпо қилсам
зарра-заррадан.
Мен шундай кулсамки,
кулгуларимдан
Мудроқ юракларни солсам титроққа.
Ҳа, шундай кулсамки, кулгуларимдан
Ухлаган асрлар турса оёққа.

Ойдин ҲОЖИЕВА.

Ҳар тўғрида

◆ Яккабоғ районида икки арча дарахти бор. Олимларнинг фикрича, улар 2 минг ёшда, арчалар Искандар Зулқарнайнинг Ўрта Осиёга қилган сафарининг гувоҳларидир.

◆ Чумоли ўзидан 1400 марта оғир бўлган юкни торта олади.

◆ Битта пашша оёқларида 5 миллионтагача микробни кўтариб юра олади.

◆ Мексикада бир суткада бир неча марта рангини ўзгартирадиган гул ўсади: тонгда у дастлаб оқ, кейин пушти ранг, ундан кейин қора, тунда эса тағин оқ рангда бўлади. Гул фақат оқ рангда бўлгандагина ҳидли бўлади.

◆ Тизания — ер юзидаги энг катта капалакдир, унинг қанотлари узунлиги 25-30 сантиметргача етади.

◆ Битта асалари 1 килограмм асал йиғиш учун 300 минг километрга яқин масофани учиб ўтиб, 19 миллионта гулга ташриф буюриши керак.

◆ Бактериялар —жуда чидамли мавжудотдир. Уларнинг бир хили қаҳратон қишга, яна бир хили жазирама иссиққа чидаш беради. Яқинда бактерияларнинг яна бир тури топилди. Улар одамни муқаррар ҳалок қиладиган радиация миқдоридан 2000 марта юқори бўлган атом реакторининг ичида «хотиржам» яшайди.

◆ Австралияда фонтан-чувалчанг бор. Унинг узунлиги 6-7 сантиметр. Чувалчангнинг танасида 20 дан ортиқ тешик бор, у хавфли вазиятда ана шу тешиклардан баландлиги 1 метрдан юқори бўлган ҳимоя суюқлигини чиқаради.

◆ Ипак қурти 56 кун мобайнида ўз оғирлигини 56 минг марта кўпайтиради.

◆ Шимолий Америкада яшовчи қурбақа-буқа чиқарадиган товуш 2-3 километрдан эшитилади.

М. Аъламова тўплаган.

Сўлим хиёбонлар, оромбахш хиёбонлар! Шаҳримиз хиёбонлари афсоналарда куйланган эрам боғларидан ҳам фусункор. Рассом Е. ОДИЛОВ чизган бу расмда Ленин хиёбони тасвирланган.

Зираворлар

ЖАВҲАРИЛИМУ

Рангсиз ёки билинар-билинмас сарғиш товланувчи ушбу кристал лимондан олинган кислотадир. Ҳиди йўқ, мазаси сиркани эслатади. Шунинг учун уни пазандаликда сирка ўрнида қўлланилади. Масалан, сирка истеъмол этишни врач ман қилган бўлса, ўрнига лимон кислотасининг эритмаси истеъмол этилади.

Жавҳарилиму кондитер саноатида нордон конфетлар тайёрлашда керак бўлади. Ўзини сувга эритиб ичилса, чанқоқни яхши қондиради, шунинг учун лимонадларга ҳам қўшилади.

Жавҳарилимуни лимондан ажратиб олиш анча қимматга тушади ва исрофгарчилик кўпаяди, шу сабабли, бу кислотани тамаки баргидан олинади. Эндиликда олимларимиз уни пахта баргидан олиш усулини тавсия этганлар.

Жавҳарилиму гастрономларда сотилади. Аъзоларида кислота камайиб кетганлар уни эритиб ичиб юрса бўлади. Ёки кабобга оқ сирқа қўшиб егандан кўра, лимон кислотасининг эритмасидан севалаб еган фойдалидир.

ҒЎРАОБ

Сирка каби суюқ бу зиравор узум ғўрасидан тайёрланади. «Ҳусайний» узуми энди ширага кирай деганда узиб олинади (июлнинг ўрталарида), ювиб шингили билан мясорубкадан ўтказилади. Ҳосил бўлган масса сирланган идишга солинади ва 2 қават докадан ўтказиб сузилади. 1 литр шарбатга 50 грамм туз ҳисобида солиб аралаштирилади, сўнг 1 сутка давомида қопқоғи ёпилган ҳолда тиндириб қўйилади. Эртасига сузиб шишаларга қуйилади, оғзи маҳкам пўкакланади. Доим офтоб тушиб турадиган деворга михлар қоқиб шишалар унга осиб қўйилади. Қуёшнинг иссиқлиги ва девор таптининг ҳароратида ғўраоб октябрь ойига бориб қизғиш тус олади ва пишади.

Ғўраоб ёғли, гўштли, хамирли, дон-дунли ва умуман, ҳазми қийин бўлган катта калорияли овқатларга сирка сингари қўшиб истеъмол этилади. Сирка ўткир бўлгани учун уни бир неча томчи истеъмол этилса кифоя, ғўраоб нордон бўлса ҳам сиркадек эмас, шунинг учун уни ҳўплаб ичилади.

К. МАҲМУДОВ.

Диққат, янгилик

ЙЎЛОВЧИЛАР ХАВФСИЗЛИГИ УЧУН

Чебоксари лента тўқиш фабрикасида енгил автомашиналарнинг пассажирлари ва ҳайдовчилари хавфсизлиги учун тақиладиган белбоғ лента ясайдиган дастлабки 10 та мокисиз станок ишга туширилди. Бу ерда махсус бир участка тайёрланаяпти. Йил охирига бориб у ерда 49 та серунум агрегат ўрнатилади. Улар йилига 20 миллион метрдан зиёд пишиқ капрон лента тайёрлаб чиқаради.

Мутахассисларнинг фикрича, бундай белбоғлардан фойдаланиш йўллардаги аварияларда жароҳатланишни анча камайтиришга имкон беради.

Корхона лентани Эстониядаги «Норма» ишлаб чиқариш бирлашмасига юборади. У ерда хавфсизлик белбоғлари ишлаб чиқариш йўлга қўйилади.

(ТАСС мухбири).

Чебоксари.

Рассом табассуми

— Нега отанг тенгги кишига турмушга чиқяпсан, бунинг устига унинг юрак касали ҳам бормиш...

— Яхши-да, курортларга кўпроқ борамиз.

КОНТРОЛЕР АЕЛ: — Амаки, пивони қуймай туринг, автобусдан тушганларнинг билетини текшириб олай!..

С. Емгирчиев расмлари.

Билиб қўйган яхши

Зилзилалар тарихидан

Ўтган асрнинг иккинчи ярмидан бошлаб Тошкентда бўлган зилзилалар тарихий манбаларда қуйидагича баён қилинган:

Тошкентда биринчи кучли зилзила 1866 йилнинг июль ойи охирида содир бўлган. Бу зилзила натижасида руслар эндигина асос солаётган янги шаҳардаги хом ғиштдан қурилган биноларнинг кўпи вайронага айланган.

Иккинчи кучли зилзила 1868 йилнинг 23 мартида кечаси соат 2 дан 15 минут ўтганда содир бўлиб, шаҳарнинг эски қисмидаги биноларнинг кўпчилиги қулаган. Кўкалдош мадрасасининг кираверишдаги пештоқининг гумбази қулаб тушган ва янги шаҳардаги ўлка генерал-губернатори учун солинган уй ҳам қаттиқ зарарланган. Зилзила содир бўлган вақтда ўн беш киши ҳалок бўлган эди.

1878 йилда эса, икки марта ер силкинган. Биринчиси 18 февраль эрталаб соат 11 дан 12 минут ўтганда, иккинчиси эса 20 февраль эрталаб соат 8 дан 30 минут ўтганда бўлган. Зилзила бир неча секунд давом этган.

1883 йилда уч марта: биринчиси 19 мартда, иккинчиси 15 октябрда, учинчиси 3 ноябрда бўлган. Бу зилзилаларнинг энг кучлиси 15 октябрда содир бўлганидир. Зилзила вақтида ер остидан кучли товуш эшитилган.

1888 йилнинг 19 октябрида ҳам кучли зилзила бўлган. Кўпгина иморатлар вайрон бўлган ва дарз кетган.

1901 йилнинг 16 апрелида, 22 ва 31 августида, 1902 йилнинг 20 сентябрида ва 16 декабрида, 1906 йилнинг 26 январь, 23 сентябрь ва 22 ноябрида зилзилалар содир бўлган.

1910 йилнинг 5 ноябрида кеч соат 8 да кучли зилзила бўлганлиги қайд қилиниб, зилзила вақтида ер остидан кучли товуш чиққан. Кишилар уйларидан ташқарига чиқиб кетишга мажбур бўлганлар. Осилиб турган чироқлар қаттиқ силкиниб, узун соатларнинг маятниклари тўхтаб қолган, шкафлардаги идиш-товоқлар ерга тушиб синган.

1911 йилнинг 21 июнида ҳам ер қилкиниши бўлиб, унинг кучи беш балл олди. Афсуски, зилзилалар содир бўлган йиллар ва соатлар, шикастланган жойлар маълум бўлган-у, бироқ унинг неча балл билан силкинганлиги аниқланмаган. Фақатгина 1901 йилдан бошлаб Тошкент обсерваторияси зилзила бўлган вақтларни аниқлашга ва маълумотлар тўплашга киришди. Лекин зилзиланинг кучи қанча бўлганлигини кам қайд қилинган.

Р. БОЙТУЛЛАЕВ.

МАРМАР ЖИЛВАСИ

Ўзбекистон тошлари ранг-баранглн, нафис жилваси билан кўзни қувонтиради. Бу тошлар биноларимизга, турли иншоотларга кўркамлиги билан ҳусн бағишлайди. Республика геология министрлиги лабораториясида моҳир ўсталар ранг-баранг тошлардан турли сувенирлар тайёрлашмоқда. Бу безакли буюмларни уста Ю. А. Котов ва Т. Ғаниев ўртоқлар мармарга жило бериб ишлашяпти. Чиройли бу буюмлар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 50 йиллик тўйига бағишланади. Булар Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги кўргазмасининг геология павильонида намойиш қилинади. Суратларда мармардан ишланган безакли буюмлар. **Э. БОЙМУҲАМЕДОВ.**

◆ Ғозғон мармарига ўйиб ишланган «Ғозлар ва булутлар». Бу буюмнинг таг қисми ониксдан тайёрланган.

◆ «Бинокор» деб номланган сувенир. Бу доломит, мрамар, гранит ва бронзадан иборат.

◆ Оникс, агелматолит, гранит тошлари ва ҳайвон шоҳидан ишланган «Вино бочкаси». Автор фотолари.

„Биринчи имтиҳон“

(ҲАЖВИЙ ҲИКОЯ)

«Кичик тўй» белгиланган соатдан кечикди. Ошпази тушмагур ёмон имиллади-да. 20 килограмм гуруч тушадиган паловни икки соатда зўр-базўр дамласа-я. Агар хотин бўлганда-ям роса калтак ерканда эридан.

«Тўй кетди»га борадиганларнинг ичига чироқ ёқса ёримайдик. Маҳалла вакилининг дили хуфтон. Рост-да, тумонат одам уларни кутиб турибди. Шунчанинг ичида «кўтар, ашғол — дашқолингни» деб юборадиган битта-яримта оғзи тезлар топилмайди дейсизми.

«Ҳа бўл, ҳа бўл» билан ошпаз ишни тезлаб юборди. Дам товоқни қозонга босганига ўн минут бўлмай, ошни очди. Палов ҳиди димоқни қитиқлади. Маҳалла вакили қулт этиб ютиниб қўйди.

— Ҳа, барака топ, қани бўлақолинглар, — деди у қозондан кўзини узмай.

Ҳовузчадек иккита тоғорага ош уюб сузилди. Битта тоғорани икки киши аранг кўтариб машинага чиқаришди. Вақт зиқда бирин-кетин 10 киши берса бўладими, фотиҳани. «Кичкина тўй»да шунчалик, каттасида дуогўйлар сони 30 дан ошади шекилли», дилидан ўтказди маҳалла вакили. Автобус оғир қўзғалиб йўлга тушди.

Ана одам-у, мана одам. Ёпирай, қаердан келган улар. Ахир бир маҳаллада шунча одам яшамас. Тағин ҳам иш куни-я, бўлмаса тоза тўпланаркан-да. Эшик тагидалар югур-югур қилиб қолишди. Қудалар машинадан тушиши билан кимдир «Ҳозирги соатларга ҳам ишониб бўлмайди» деб пичинг қилди. Камида 20 киши унга «уят» дегандек лаб буриб, кўз қисишди. Маҳалла вакили ҳеч нарса сезмагандек томоқ қириб, қисқа-қисқа йўталди.

Одамгарчилик бор экан. Қудалар қуюқ кутиб олинди. Чекка-чеккадан нон ушатилди. Кетма-кет кўк чой қуйилди. Меҳмондорчилик қизиб кетди. Ширакайф чойпаз дам ўтмай «чой етарлими почча», деб бақирарди. Қудалар унинг бу қилиғидан ерга кираётган бўлсалар-да ийманиб индаша олмасдилар.

Ўтириш авжи қиёмига етганда ташқаридан кириб келган 60 ёшлардаги киши гапни бошқа томонга бурди.

— Энди, қудалар хафа бўлмайсизлар. Қизи борнинг нози бор дейдилар... Тўй харажатлари ҳақида икки оғиз маслаҳатлашиб олсак.

Осмон-у — палакка кўтарилаётган кулги овозлари тақҳа тўхтади. Уй сув қуйгандек жимиб қолди. Тўйнинг «боз-боз»ига олдиндан тайинлаб қўйилган кексалар сергак тортишиб, бир-бирларига маъноли қараб қўйишди. Тўрда ўтирган ингичка, ориққина Қори (мажлис аҳли уни Қори ака деб чақиришарди) акса урди. Чекка-чеккадан «ҳаққос рост» деган сўзлар эшитилди. Қуда томондан келган кишилар маҳалла вакили бошчилигида бараварига юз-кўзларидан қуйиб келаётган терни артишга тушди.

— Азизлар, — ингичка товуш билан сўз бошлади Қори, — Оллоҳ-таолло бандаларини яратибдурким, уларнинг ризқи-рўзини ўзи билан бирга берган. Бинобарин, гап бу ерда тўй харжлари устида бормоқда экан, аввало биз бу фикрни бўлғуси қудаларимиз томонидан эшитсак-да, кам-кўстини тўлғазсак.

«Тўғри. Жуда ҳақ гапни гапирдилар тақсирим. Минг яшанг» деган сўзлар эшитилди. Қуда томонлар бир-бирларига маъноли тикилиб олишди. Ниҳоят маҳалла вакили сўз бошлади.

— Йўқ, Қори почча, ахир кўпни кўрган одамсиз. Ўзингиздан қолар гап йўқ. Шундай экан, ўзингиз бир муросага келтирарсиз.

— Сизлар, нима дейсизлар, азизлар?

Қори атрофдагиларга қаради. Ўтирганлар бирин-сирин гапга тушишди. Бора-бора бирбирларига сўз бермай қўйишди. Уй ғала-ғовурга тўлиб кетди. Хуллас битта отдек қўй, икки қоп гуруч, уч қоп ун, шунга яраша қанд-қурс, сабзи-пиёз, масаллиқ ўртага қўйилди. Қудалар ноилож рози бўлишди.

— Минг раҳмат, — деди Қори узоқ фотиҳа ўқиб. — Хўш, энди яна бир нарса қолибдурким, бу — она сути ҳақи. Албатта она сутини ҳеч нарса билан тенглаштириб бўлмас. Бунинг учун ҳар қанча берсак ҳам оз. Лекин, қизимиз бўлмишни ўша хонадонга боришини ҳам инобатга олғаймиз. Зинҳор-базинҳор куёв боламизни қийнамаймиз. Иншолло юртимизда тинчлик, маъмурчилик. Бундай замонда қудаларга «у берасиз, бу берасиз» деб ўтиришимиз ҳам нобопдир. Аммо на чораким, эскидан қолган удум экан. Унга риоя қилмай илојимиз йўқ.

Атрофдагилар икки гапнинг бирида Қорининг сўзини қувватлаб туришар, бу гапларнинг тагида ҳикмат борлигини қайта-қайта уқдиришарди.

— Маълумингиздурким куни-кеча ўзим ҳам кичик қизимни турмушга бердим. «Олиқ—солиқ» ҳам қилмадик. Ҳаммасини қудаларимиз ихтиёрига ташладик. Тушунган одамларнинг садақаси кетсанг арзийди. Улар қилган нарсаларни бирма-бир айтиб ўтирмай. Биргина пулнинг ўзидан 500 сўм бериб юборишибди. Яна бутун куёв сарполар қудаларнинг ўзидан-а.

Ўтирганлар бараварига «Ана отасига раҳмат» деб юборишди. Қори яна вазиятни нозиклаштириб сўз навбатини қудаларга берди. Улар лом-лим дейишолмади. Ўртага узоқ сукунат тушди. Қаердандир хонага кириб қолган хира пашша ғинғиллаб атрофни айлана-айлана чарчади шекилли, қўноқ топиб Қорининг ёнгинасида ўтирган қудалардан бирининг пешонасига қўнди. У қўли билан аста ҳайдади. Бўлмади. Яна ҳайдади. Пашша бир қўзғолиб қайта қўнди. Бу гал у пашшани бир қўллаб тутмоқчи бўлиб ҳаракат қилган эди, стол устида турган чойнакни туртиб юборди. Чой кутилмаганда Қорининг оёғига тўкилди. «Их» дея сапчиб тушди Қори. Ўрнидан даст турмоқчи бўлди. Қарилик таъсир қилди. Бир киши чаққон туриб Қорининг қўлидан тортди.

— Кечирадилар тақсир.

Қори индамади. «Бай-бай»лаг а н и ч а ташқарига йўналди. Чоллар айбдорга еб қўйгудек тикилишди. Ўртага ноқулайлик чўкди.

— Қани хотинларга ўхшаб чўзилмай, келишиб олсак олақолайликда, — деди Қорининг ёнида ўтирган бир киши ранжиган бўлиб ва атрофига бир қараб олиб ўзи давом этди.

— Яхши, эл қатори бўлақолсин. Сарполар куёвнинг ўзидан. Она сутига 500 сўм берақоладилар. Осони шу. Куёвга ҳам, қиз томонга ҳам жабр бўлмасин. Исрофгарчилик на даркор.

Ўтирганлар унинг фикрини қувватлаб кетишди. Гўё чўкиб бораётгандек қудаларнинг нафаслари сиқилар, тинмай қулт-қулт ютинишарди. Ниҳоят маҳалла вакили зўрбазўр тилга кирди.

— 300 сўм берсак!

Бечоранинг сўзи оғзида қолди. Ҳар томондан унга ёпишиб кетишди. Яна бир оғиз гапирса уриб юборадигандек. Бағир—буғур, тўполон авжига чиқди. Ниҳоят қудалар 500 сўмга рози бўлиб қутилишди. Бўлмаса, «ана, олиб келганларингни қайтариб кетаверинглар» дегувчилар ҳам топилган эди. Сал бўлмаса шунча харажат ҳавога совуриладиган. Кўнмай илож қанча. Қудалар рози бўлишгач, ҳамма уларни қутлаб кетди.

— Хуш келибсиз, қудажонлар. Қадамингизга ҳасанот. Тўйлар муборак!

Бироздан сўнг остонада Қори пайдо бўлди. Чеҳраси очиқ.

— Ҳа, баракалла, гап мана бундоқ бўлибдида. Қани мантини, ошни сузинглар.

Меҳмондорчилик яна қизиб кетди. Куёв томондан келганлардан бошқа ҳамма хурсанд эди. Икки томон ҳам «биринчи имтиҳон»дан ўтишди. Ҳали олдинда оғирлари турганини эслаб қудаларнинг юраги орқасига тортарди.

Қудаларга биттадан тўн кийгизилди. Хайр-маъзур қуюқ бўлди. Шофёр йигит негадир жаҳл билан бирдан газни босиб юборди. Автобус бир силтаниб, кўчани қаттиқ чангитиб йўлга тушди.

— Тавба, — деди у йўлда кетатуриб, — ахир қачон тугаркин-а, шу бемаъни одатларимиз. Кўпни кўрган қарияларимиз шунақа қилиб ўтиришса-я. Оғизда «тўйда ортиқчалик бўлмасин», дейишади-ю, амалда аксини қилишади.

Шофёр йигитнинг куйинишида жон бор экан. Маълум бўлишича, у бечора ҳам кейинги ҳафта «кичик тўй» юбориб, «биринчи имтиҳон»дан ўтиши керак экан.

Маҳмуджон КОМИЛЖОНОВ.

«Ёз — ўтмоқда соз».

М. Нуриддинов фотоэтюди.

⊙ *Сўраган эдингиз...*

Харидор ва буюртмачиларни алдагани учун

Ҳурматли редакция! Яқинда мен дугонам билан шаҳримиздаги газмол магазинларининг бирига кириб, ўзимизга кўйлаклик материал олдик. Бу гулдор материалнинг нархи 14 сўм бўлиб, кейинчалик билсак, сотувчи бизни алдаб, 17 сўмдан пуллабди. Ана шундай ҳолларда сотувчига нисбатан қандай жазо кўрилади.

Б. Муҳамедова,
шифокор,
М. Султонова,
ўқитувчи.

Магазинларда ва бошқа савдо корхоналарида ёки умумий овқатланиш, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ва коммунал хўжалик корхоналарида мол сотишда кам тортиб, кам ўлчаш, ҳақдан уриб қолиш, молнинг белгиланган чакана нархларини ошириб сотиш, шунингдек, аҳолига кўрсатиладиган маиший ва коммунал хизмат баҳолари ва таърифларини ошириб кўрсатиш ёки бўлмаса, харидорлар ва буюртмачиларни бошқа йўллар билан алдаган шахс икки йилгача муддатга озодликдан маҳрум этилиб, ёки бир йилгача муддатга ахлоқ тузатиш иши билан жазоланади.

Бундан ташқари, харидорни ва буюртмачиларни алдаган шахс 200 сўмгача миқдорда жарима солиш билан ҳамда савдо корхоналари ёки умумий овқатланиш, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ва коммунал хўжалик корхоналарда ишлаш ҳуқуқидан 3 йилгача муддатга маҳрум қилиш билан жазоланади. Агарда ўша ҳаракатлар қайтадан бир группа шахслар томонидан олдиндан тил бириктирилиб ва шундай жиноят қилгани учун илгари судланган шахс томонидан содир этилса, унинг мол-мулки мусодара қилиниб ёки мусодара қилинмай, 2 йилдан 8 йилгача муддатга озодликдан маҳрум этиш билан ҳамда савдо корхоналари ёки умумий овқатланиш, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ва коммунал хўжалик корхоналарида ишлаш ҳуқуқидан беш йилгача муддатга маҳрум қилиш билан жазоланади.

ҚОРАҚУМ КАНАЛИ ҚУШЛАРИ

Туркманистон олимлари Қорақум каналида қушларнинг ҳеч кўрилмаган тўпланишини қайд этдилар. Салкам минг километр узунликдаги сунъий дарёда 240 дан ортиқ турдаги 350.000 дан ошиқ хилма-хил қуш ҳаёт кечиради. Яқиндагина ҳаётдан ном-нишон бўлмаган қумлар ястаниб ётган жойларда ҳозир тўрғай ва чуғурчиқ навоси, кабутарлар ғуриллаши, қизилиштон тўқ-тўқи, какку қичқириғини эшитасиз. Бу ерга қалдирғоч, читтак, оқ чарлоқ, бойқушлар ҳам мустаҳкам ўрнашиб олдилар.

Қорақум канали сувда сузадиган қушларнинг қишлов жойи бўлиб қолди. Қуш қишлови кўлами жиҳатидан У Ўрта Осиёда фақат Каспий денгизидан орқада туради.

(ТАСС).

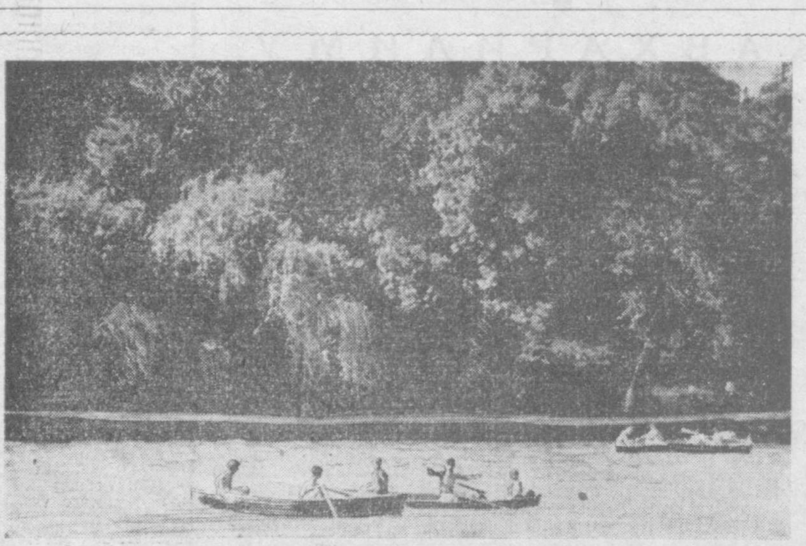

Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғи шаҳримиз меҳнаткашларининг севимли ҳордиқ чиқариш манзилгоҳларидан биридир. Бу ерда меҳнаткашларнинг ҳордиқ чиқариши учун кўпгина афзалликлар яратилган. Теплоход моторли қайиқлар ва шу каби кўнгил очар аттракционлар дам олувчилар хизматида.

СУРАТДА: боғдаги кўлда.

М. Нуриддинов фотоси.

СПОРТ

ҚИЗҒИН УЧРАШУВЛАР

⊙ КУРАШ. Испанияда ўтаётган эркин кураш бўйича Европа чемпионати мусобақаларида қатнашаётган СССР терма командаси составида олти нафар дебютантларимиз бор эди. Лекин шунга қарамай улар командаларга бериладиган бош мукофотни олишга сазовор бўлдилар.

Вазн категориялари бўйича Красноярск шаҳридан Виталий Токчинаков, болгар Огнян Николов, Пичо Желев, Дмитрий Жеков ва Иван Василев, Махачқалъадан Руслан Ашуралиев, ленинградлик Виктор Новожилов, олимпиа ўйинлари ва жаҳон чемпиони тбилисилик Леван Тедиашвили, ГДРдан Харальд Бюттнер ва Оржоникидзедан жаҳон чемпиони Сослан Андиевлар энг юқори кўрсаткичларга эришдилар. Иккинчи ўринларни бокулик Тельман Пашаев ва Мамет Иброҳимовлар, шунингдек, олимпиада ўйинлари ва жаҳон чемпиони красноярсклик Иван Ярыгинлар эгаллашди.

⊙ ШАХМАТ. Бутун жаҳон шахмат олимпиадасининг ўн иккинчи турида бизнинг терма командамиз Болгария шахматчилари билан 2:2 ҳисобида дуранг натижага эришишди.

СССР терма командаси 36 очко тўплаб иккинчи ўринда кетаётган Югославия шахматчиларидан уч очко олдинда боришмоқда.

⊙ ФУТБОЛ. Футбол бўйича СССР чемпионатининг ўн биринчи тур ўйинлари Москванинг икки командаси — «Спартак» ва «Торпедо» коллективлари нинг учрашуви билан ниҳоясига етди. Бу учрашувда ҳисоб очилмади. Спартакчи Букиевский биринчи бўлимда 11 метрлик штраф тўпини кирита олмади.

Кеча эса СССР кубоги учун ярим финал ўйинлари бўлиб ўтди. Унда «Заря» билан «Шахтёр» ҳамда Киев билан Тбилиси динамочилари беллашдилар.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Бугун ва эртага „зангори экран“да

29 ИЮНЬ — ШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. (ўзбек тилида). 18.00 «Ахборот» информацион программаси. 18.15 Рангли телевидение. «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади:** 19.15 Рангли телевидение. «Советлар мамлакатининг болалари». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. «Йўл бошида». **Тошкент кўрсатади. Узбек тилида:** 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Рангли телевидение. Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси эстрада оркестрининг концерти. «Баҳор» концерт залидан олиб кўрсатилади. 21.55 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига. Ишчилар шон-шуҳрати клуби (рус тилида).

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.30 П. И. Чайковский номидаги V Халқаро конкурсида. **Тошкент кўрсатади. Рус тилида:** 19.15 Рангли телевидение. «Ургут нақшлари». Ҳужжатли фильм. 19.25 «Жанговар постда». 19.55 «Ҳужжатли кино экрани» **(ўзбек тилида). Москва кўрсатади.** 20.30 Рангли телевидение. Телевизион фильмлар экрани. «Карусель». Бадиий фильм. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Азимут». Турист-ўлкашунослик клуби **(рус тилида). Москва кўрсатади.** 22.30 «Оқ тунлар» санъат фестивалининг якунловчи концерти. С. М. Киров номидаги Ленинград Давлат Академик опера ва балет театридан олиб кўрсатилади. 24.00 Ҳужжатли фильм. 00.30 «Оқ тунлар» санъат фестивали якунловчи концертининг давоми. 01.30 Кўрсатувлар программаси.

Учинчи программа. Душанба кўрсатади. 18.50 «Пионер ёзи». 19.05 Янгиликлар. 19.15 «Пропагандист» Тележурнал. 19.45 Янгиликлар. 20.00 «Баҳористон». Телевизион журнал. 22.00 Душанба кўрсатувларининг охири.

30 ИЮНЬ — ЯКШАНБА
СОВЕТ ЁШЛАРИ КУНИ

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 9.15 Кўрсатувлар программаси. 9.20 Янгиликлар. 9.30 Болалар учун мультфильм. 9.40 Ўқувчилар учун. «Светофор» **(ўзбек тилида). Москва кўрсатади.** 11.00 Кўрсатувлар программаси. 11.05 Янгиликлар. 11.10 Рангли телевидение. Ўқувчилар учун. «Будильник». 11.40 Адабий асарларни экранлаштириш. «Қозиқ тиш». Бадиий фильм. 13.00 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 14.00 Рангли телевидение. «Мусиқа жавони». 14.30 Рангли телевидение. Ўқувчилар учун. «Буюк конспиратор». Телевизион спектакль премьераси. 16.00 Рангли телевидение. «Қишлоқ янгиликлари». 17.00 Бугун — Совет ёшлари куни. 17.10 Рангли телевидение. Самбо кураши бўйича Европа чемпионати. Испаниядан олиб кўрсатилади. 17.40 Халқаро панорама. **Тошкент кўрсатади.** 18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 Ўқувчилар учун. «Янгра, барабан» **(рус тилида).** 18.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ёшларнинг ёрқин йўли» **(ўзбек тилида).** 19.05 «Ахборот» информацион программаси. 19.20 «Партком секретарининг бир куни». Телеочерк. **Узбек тилида:** 19.30 «Ахборот» информацион программаси. 19.50 **«Беш миллион тонна — пахтакорларнинг юбилей йилидаги марраси».** 20.10 Социалистик мусобақа илғорлари учун концерт. **Москва кўрсатади.** 21.00 Рангли телевидение. Футбол бўйича жаҳон чемпионати. ГФРдан олиб кўрсатилади. 22.45 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 23.15 Рангли телевидение. «Экран ҳандаси» (такрорий кўрсатув). 23.55 «Ҳужжатли фильмлар экрани». **Москва кўрсатади.** 00.30 Рангли телевидение. Футбол бўйича жаҳон чемпионати. ГФРдан олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида «Спортлото» тиражи. 02.15 Кўрсатувлар программаси.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Абитуриентлар учун Ўқув программаси. Ўзбек тилида: 10.00 Математика. 11.00 Физика. 12.00 Биология. 12.30 Адабиёт. 13.00 Математика **(рус тилида).** 14.00 Химия. **Москва кўрсатади.** 18.10 Рангли телевидение. «Киносаёҳатчилар клуби». 19.10 Рангли телевидение. Оперетта ишқибозлари, сизлар учун. 19.55 Рангли телевидение. «13 стул». Телевизион миниатюралар театри. **Тошкент кўрсатади. Рус тилида:** 21.00 «Киноэкран янгиликлари». Реклама. 21.20 Совет киноси усталари. Татьяна Самойлова. 22.00 «Андишали йигитлар». Бадиий фильм.

Учинчи программа. Фрунзе кўрсатади. 18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 Концерт. 19.20 Реклама ва эълонлар. 19.30 Совет ва монгол ёшлари V дўстлик фестивалининг тантанали очилиши. 21.55 Кўрсатувлар программаси. 22.00 Фрунзе кўрсатувларининг охири.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 29|VI да **Анна Каренина**, 30|VI да **Севилья сартароши** (кундузи), **Анна Каренина** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29|VI да **Оқшомдан тушгача**, 30|VI да **Мирзо Улуғбек**.

Кино

29 ИЮНДА
ҚИШКИ БИНОДА

Уктам суворийнинг саргузаштлари — «ЎЗБЕКИСТОН», ҲАМЗА номли «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Кумуш кўл хазинаси — «МОСКВА» (18.00).

Сибирлик бобо — «ДРУЖБА» (кечқурун).

30 ИЮНДА
ҚИШКИ БИНОДА

Уктам суворийнинг саргузаштлари — «ЎЗБЕКИСТОН», ҲАМЗА номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Кумуш кўл хазинаси — «МОСКВА» (12.00, 18.00).

Сибирлик бобо — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Сен билан ва сенсиз — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Текумзе — «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Уктам суворийнинг саргузаштлари — «ХИВА», ТЕЛЬМАН номли.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
1 ИЮЛЬ КЕЧ СОАТ 7 ДА
СССР биринчилиги учун олий лиганинг
«ТОРПЕДО» (Москва) — **«ПАХТАКОР»** (Тошкент) **командалари ўртасида**
ФУТБОЛ
Билетлар сотилмоқда.

1 ИЮЛДАН БОШЛАБ
«ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» ва «СПУТНИК» КИНОТЕАТРЛАРИДА
ЯНГИ, РАНГЛИ, КЕНГ ЭКРАНЛИ БАДИИЙ ФИЛЬМ
„ДОКТОР КАЛИННИКОВАНИНГ ИШ КУНЛАРИ“
НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ
«МОСФИЛЬМ» киностудияси махсулоти.
Постановкачи-режиссёр — ВИКТОР ТИТОВ.
Ролларда: ИЯ САВВИНА, ВАЛЕРИЙ ЗОЛОТУХИН, ЭЛЛА ЛОЖДЕЙ ва бошқалар.
БУ ФИЛЬМ ЎЗИНИНГ ҲАЁТИНИ ХАЛҚҚА ХИЗМАТ ҚИЛИШГА БАҒИШЛАГАН ВРАЧ-НОВАТОР, КАТТА ҚАЛБ ЭГАСИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАДИ.

МОЛЛАР — КРЕДИТГА
КРЕДИТ — ХИЗМАТ КЎРСАТИШНИНГ ҚУЛАЙ ФОРМАСИДИР
Сиз ўзингизга ёқиб қолган буюмни кредит йўли билан сотиб олишингиз мумкин.

Й. ОХУНБОБОЕВ НОМЛИ МАЙДОНГА ЖОЙЛАШГАН БОШ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНИ САВДОСИДАН

ОҚ-ҚОРА ТАСВИРДАГИ ТЕЛЕВИЗОРЛАРНИНГ ҲАММА МАРКАЛАРИ, ПИАНИНО (олдиндан тўланадиган 25 процент ҳақини бермасдан);
РАДИОПРИЕМНИКЛАР, 35 СЎМДАН ҚИММАТЛИ БЎЛГАН ТИКУВ БУЮМЛАРИ;
«САРАТОВ—М 2», «КРИСТАЛЛ», «ОАЗИС», «ВИЗМА», «САМАРҚАНД», «ПОМИР» ХОЛОДИЛЬНИКЛАРИ; ҲАММА МАРКАДАГИ КИР ЮВИШ МАШИНАЛАРИ, ТИКУВ МАШИНАЛАРИ, ПИЛЕСОСЛАР, ПОЛОТЕРЛАРНИ
КРЕДИТГА СОТИБ ОЛИНГ!
БОШ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛИ ТУРКИСТОН ҲАРБИЙ ОКРУГИ САВДО БОШҚАРМАСИНИНГ
ТОШКЕНТ ҲУНАР-САВДО-КУЛИНАРИЯ БИЛИМ ЮРТИ
1974—75 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН ҚУЙИДАГИ БЎЛИМЛАРГА
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
ОШПАЗЛАР ГРУППАСИГА 8-синф ҳажмида маълумотлилар қабул қилинади;
Кондитерлар ва аралаш моллар савдоси бўлимига ўрта маълумотлилар қабул қилинади.
ЎҚИШ МУДДАТИ — 2 ЙИЛ
Машғулотлар рус тилида олиб борилади.
18 ёшгача бўлган қизлар қабул қилинади.
Ҳамма ўқувчиларга 32 сўм стипендия берилади.
БОШҚА ШАҲАРДАН КЕЛГАНЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.
Кирувчилар ариза билан бирга қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, медицина справкаси, турар жойидан справка, 3х4 см. катталикдаги 3 дона фотосурат ва характеристика.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри—31, Ходжанд кўчаси 12-уй, (24, 26, 54-автобуслар, 3, 9, 10, 11-троллейбуслар, 7, 8, 10, 11, 15, 24-трамвайларнинг «Туркман бозори» бекати).

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!
«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ»
АРЗОН МОЛЛАР БИЛАН САВДО ҚИЛАДИГАН
ЯРМАРКА ТАШКИЛ ҚИЛДИ
Моллар 50 ва ундан катта процентга арзонлашган.
МАГАЗИНЛАР АДРЕСИ:
74 — Госпиталь бозори;
19 — Октябрь бозори;
9 — Бешёғоч бозори.
ЯРМАРКАГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!
«УЗТОРГРЕКЛАМА».

Иттифоқ «Оргсельтехмонтаж» трестининг
3-МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИЛГАН КЎЧМА КОЛОННАСИГА
республика областларида ишлаш учун монтажчилар, электр-газ пайвандчилар (меҳнат ҳақи ва 50 процент қўшимча тўланади); **автомотористлар, базага электриклар** (меҳнат ҳақи — вақтбай-мукофотли).
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Калинин районидаги «Ҳасанбой» посёлкаси.

ХАРИДОРЛАР ДИҚҚАТИГА!
ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ
БОШ САВДО БОШҚАРМАСИ
30 ИЮНЬ ЯКШАНБА КУНИ
ҲАММА САНОАТ МОЛЛАРИ МАГАЗИНИ
ОДАТДАГИДЕК ИШЛАШИНИ БИЛДИРАДИ
«УЗТОРГРЕКЛАМА»

Тошкент оқшоми 4 бет.
29 ИЮНЬ, 1974 й.
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КЎЧАСИ, 15-УЙ.
ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, Эълонлар бўлими—33-81-42.
Р—10614. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр А—3153.